

ZAGREBAČKA ŽUPANIJA
GRAD VELIKA GORICA
DJEĆJI VRTIĆ ŽIREK
VELIKA GORICA
Ul. kralja Stjepana Tomaševića 17c

KLASA: 601-04/22-06/01
UR.BROJ: 238/31-133-01-22-1

Velika Gorica, 30.08.2022.

IZVJEŠĆE

O GODIŠNJOJ REALIZACIJI PLANA I PROGRAMA RADA
DJEĆJEG VRTIĆA ŽIREK
ZA PEDAGOŠKU 2021./2022. GODINU

Velika Gorica, 30.08.2022.

SADRŽAJ IZVJEŠĆA

I. USTROJSTVO RADA.....	5
II. MATERIJALNI UVJETI RADA	7
III. RAD NA NJEZI I BRIZI ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE	8
IV. ODGOJNO-OBRAZOVNI RAD	16
V. OBRAZOVANJE I STRUČNO USAVRŠAVANJE	39
VI. SURADNJA SA RODITELJIMA	42
VII. SURADNJA SA DRUŠTVENOM SREDINOM	46
VIII. GODIŠNJA IZVJEŠĆA STRUČNIH SURADNICA	48
IX. GODIŠNJE IZVJEŠĆE ZDRAVSTVENE VODITELJICE	94
X. GODIŠNJE IZVJEŠĆE RAVNATELJICE.....	97

I. USTROJSTVO RADA

Dječji vrtić Žirek je predškolska ustanova koja ostvaruje svoje programe na 5 lokacija: u namjenski građenim objektima u Tomaševičevoj 17c, Koprivničkoj 2 i Svačićevoj 12, te u adaptiranim objektima u Zagrebačkoj 124 i Dobrilinoj 8.

Ove pedagoške godine upisano je 699 djece raspoređene u 31 odgojnu skupinu, te 15 djece raspoređene u 2 odgojne skupine u posebnom programu za djecu s teškoćama u razvoju.

U kraći program predškole bilo je uključeno ukupno 16 djece.

Programe rada Vrtića za gore navedeni broj djece obavljaju 133 zaposlenika u stalnom radnom odnosu, a prema potrebi tijekom godine i zaposlenici na određeno vrijeme.

U Vrtiću su se ostvarivali slijedeći programi:

1. Redoviti 10-satni program – cjeloviti razvojni program odgoja i obrazovanja djece (29 odgojnih skupina)
2. Program ranog učenja engleskog jezika (2 odgojne skupine)
3. Poseban program za djecu s teškoćama u razvoju (2 odgojne skupine, poludnevni 5-satni i cjelodnevni 8-satni program)
4. Program predškole – kraći program (1 odgojna skupina)

Tablica 1. Broj djece u vrtiću prema lokacijama i programima

R.br.	OBJEKTI	JASLICE		VRTIĆ		UKUPNO	
		Skupine	Djeca	Skupine	Djeca	Skupine	Djeca
1.	Centralni vrtić Tomaševičeva 17c-redoviti Program ranog učenja engleskog jezika	6 0	142 0	6 1	142 21	13	305

2.	Područni vrtić Koprivnička 2	2	48	5	126	7	174
3.	Područni objekt Svačićeva 12 - redoviti Program ranog učenja engleskog jezika Program za djecu s teškoćama u razvoju	0	0	6	130	9	166
4.	Područni vrtić Zagrebačka 124	0	0	2	31	2	31
5.	Područni vrtić Dobrilina 8	0	0	2	38	2	38
	UKUPNO	8	190	25	524	33	714

Organizacija radnog vremena:

Radno vrijeme dječjeg vrtića je od 07.00 – 17.00. Izvan tog vremena organiziran je ranojutarnji i poslijepodnevni rad („dežurstvo“) namijenjen zaposlenim roditeljima, a koji se prilagođava potrebama roditelja - najranije od 5.30, a najkasnije do 17.30, te se razlikuje na različitim lokacijama vrtića.

Ljetna organizacija rada:

Ljetna organizacija rada planirana je tijekom srpnja i kolovoza u dva objekta: Tomaševičevoj 17c i Svačićevoj 12, prema planiranom rasporedu skupina djece i planu godišnjih odmora zaposlenih. Rad u objektu Svačićeva planiran je do 15.srpnja 2022. godine. Zbog radova na objektu u Koprivničkoj 2, rad s djecom iz ovog objekta organiziran je od 20.6.2022. u Tomaševičevoj 17c i Svačićevoj 12.

Od 18.srpnja 2022. godine za sve odgojne skupine rad je organiziran u centralnom objektu u Tomaševičevoj 17c. Odgojno-obrazovni rad realiziran je u skladu s planom za razdoblje ljetne organizacije rada.

II. MATERIJALNI UVJETI RADA

Prema iskazanim potrebama i Planu nabave tijekom pedagoške godine, unapređivali smo uvjete boravka djece u ustanovi kao i radne uvjete zaposlenika:

- nadogradnja i preuređenje PO Koprivnička, te opremanje istog – kuhinja, sobe dnevnog boravka – stolovi, stolice, ormarići, kutići, opremanje garderoba, nabava igračaka, didaktičkog materijala i ostalog što je potrebno kako bi se opremio novoizgrađeni prostor
- opremanje dječjeg igrališta u PO Svačićeva nabavom novih kombiniranih igrala
- redovito poboljšavanje uvjeta za boravak i sigurnost djece na vanjskim prostorima Vrtića (nabava suncobrana i stalaka)
- nabava posteljnog rublja, opreme za kuhinju, posuđa
- sanacija soba dnevnog boravka zbog prokišnjavanja istih
- nabava nove računalne opreme i zamjena stare
- kontinuirano nadopunjavanje didaktičke opreme i potrošnog materijala za rad s djecom jasličkih i vrtićkih skupina
- nabava didaktičkih sredstava za poticanje razvoja fine motorike, te društvenih igara za predškolske skupine
- nabava slikovnica
- nabava najpotrebnijih novih naslova stručne literature za odgojno-obrazovne radnike, prema preporuci članova stručnog tima

Odgojitelji ulažu velike napore da oplemene prostore soba dnevnog boravka djece, u čemu imaju podršku i roditelja, koji svojim donacijama doprinose kvaliteti boravka djece u Vrtiću i realizaciji naših programa.

III. RAD NA NJEZI I BRIZI ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE

Prema godišnjem planu i programu rada realizirani su sljedeći zadaci :

- prehrana djece
- praćenje zdravstvenog statusa djeteta, zaštita zdravlja i prevencija bolesti
- preventivni programi, edukacije djece, odgojitelja i roditelja

3.1. PREHRANA DJECE

Prehrana je planirana prema Prehrambenim standardima za planiranje prehrane u dječjim vrtićima s mogućnošću prilagodbe jelovnika prema individualnim potrebama djeteta (alergije na hranu). Prehrana u predškolskoj ustanovi obuhvaća obrazovne, zdravstvene i kulturnoške elemente. Jelovnici se planiraju jednom tjedno bazirani na svježem sezonskom voću i povrću., žitaricama i lako probavljenom mesu (junetina, piletina, puretina i riba). Prilikom planiranja jelovnika vodi se računa i o običajima vezanima tradicionalno za hranu (dani kruha, fašnik i sl). Sve skupine imaju organizirani obrok u sobama dnevnog boravka, voda i voće su djeci dostupni tijekom cijelog dana. Kroz pedagošku godinu u nekoliko navrata bilo je potrebno izmijeniti jelovnik zbog nemogućnosti nabave i dovoza potrebnih namirnica od strane dobavljača ili zbog nezadovoljavajućeg izgleda i kvalitete namirnica. Osiguran je fleksibilan ritam izmjene obroka u odgojnim skupinama. U jaslicama je u periodu adaptacije kroz tri mjeseca ručak organiziran nešto ranije u 11 sati, što se postepeno pomicalo prema potrebi djece. Kao dobar način svakodnevнog praćenja kvalitete i količine obroka za djecu i dalje se koristi interna lista primjedbi na hranu od strane odgojitelja, zdravstvene voditeljice i djelatnika kuhinje. Dobiveni podaci pokazuju da postoji manji broj djece (po skupini jedno ili dvoje djece) koja odbijaju vrtićku hranu u potpunosti ili konzumiraju jednu ili najviše dvije namirnice u obrocima.

Jelovnici za djecu s posebnim prehrambenim potrebama rade se u suradnji s roditeljima, te prema preporuci i uputama liječnika. U našoj ustanovi boravi 27 djece koji imaju potrebe za posebnom prehranom i individualiziranim obrocima prema vrsti teškoće.

Priprema obroka obavlja se u centralnoj kuhinji, a hrana se do dislociranih objekata prevozi u termos posudama.

Hrvatski zavod za javno zdravstvo Zagrebačke županije ispitivanjem uzoraka redovito 4x godišnje vrši kontrolu mikrobiološke ispravnosti hrane. Također se uzimaju brisevi pomoću kojih se određuje čistoća objekta i prostora za pripremu hrane, pribora i posuđa za pripremu hrane. Ocjena mikrobiološke analize čistoće je dobra, odnosno svi uzorci su bili negativni.

3.2 PRAĆENJE PSIHOFIZIČKOG RAZVOJA DJETETA – zadovoljavanje uvjeta za pravilan razvoj djeteta

3.2.1. Zadovoljavanje potrebe za snom i odmorom

Kvalitetna izmjena igre i dnevnog odmora provodila se poštujući pravila o individualnim potrebi djeteta (mirni kutić). Dnevni odmor je organiziran prema već tradicionalnom ritmu spavanja, djeca koja nemaju potrebu za snom i dnevnim odmorom, predškolske i mješovite skupine, bave se mirnim aktivnostima: čitanje priča, slušanje priča, likovne aktivnosti, igre tišine, igre početnog čitanja i pisanja, društvene igre i sl. Praćenjem ritma spavanja po skupinama kroz godinu, vidljivo je da kod pojedine djece predškolske dobi postoji potreba za popodnevnim odmorom te u tim skupinama bilo je potrebno poraditi na individualnom pristupu. Zbog velikog broja djece u malom prostoru uočeni su nedostaci vezani za premali razmak između krevetića (ispod standardnih).

3.2.2 Boravak na zraku, aktivnosti na otvorenom

Vodeći se smjernicama iz programa za razvoj djeteta u predškolskim ustanovama te koji navodi da dijete za svog boravka u vrtiću (deset sati) 1/4 vremena treba boraviti na zraku, planirane su aktivnosti za igre na otvorenom cijele godine. Preko info panoa roditelji su bili informirani da izlazak na zrak planiramo po svim vremenskim uvjetima (osim jakog vjetra ili temp. ispod -15 stupnjeva) da djeca imaju prikladnu odjeću kako bi mogli realizirati izlazak. Roditelji su sve više pozitivno osviješteni prema dobrobiti igre na otvorenom, prepoznaju dobrobiti boravka na zraku (svjež zrak, sunce, šetnja i sport jačaju otpornost organizma i potiču njegov rast i razvoj, poboljšavaju apetit) te prihvataju suradnju.

Kontinuirano se svake godine poboljšavaju uvjeti na dvorištima vrtića, zamjena dotrajalih sprava novima, nabava novog pijeska u pješčanik, nabava suncobrana i sl. U svrhu prevencije ozljeda na igralištu svakodnevno se vrši nadzor igrala te se vode evidencije od strane tehničkog osoblja. Nadzor vanjskih površina rade i odgojitelji prilikom izlaska na dvorište. O svim nepravilnostima i potrebnim popravcima obaviještena je ravnateljica, zdravstvena voditeljica i domari koji uklanjuju opasnost u što kraćem roku.

3.3 PRAĆENJE ZDRAVSTVENOG STATUSA DJETETA, ZAŠTITNI I PREVENTIVNI PROGRAMI

Realizirane zadaće:

- izrada protokola individualno za svako dijete
- postupanje u situacijama kada je ugroženo zdravlje djeteta
- planiranje odlazaka na izlete - osiguravanje torbe za pružanje prve pomoći
- suradnja s epidemiološkom službom u svrhu poduzimanja mjera za sprečavanje širenja bolesti i očuvanje zdravlja
- suradnja s pedijatrima Dom zdravlja Velika Gorica
- suradnja s odgojiteljima i roditeljima u cilju sprečavanja i širenja bolesti
- evidencija pobola i ozljeda
- provođenje epidemioloških mjera sukladno uputama Stožera i/ili Zavoda za javno zdravstvo u svrhu prevencije nastanka i/ili širenja epidemije unutar vrtića

Kako bi se na vrijeme evidentirale odredene ili postojeće zdravstvene poteškoće djeteta, obavljeni su inicijalni razgovori s roditeljima novoupisane djece. S dobivenim podacima u vezi prehrane, dnevnog ritma djeteta i zdravstvenim poteškoćama upoznati su odgojitelji putem aktiva i radionica kako pomoći djetetu s posebnim potrebama.

Vodila se propisana zdravstvena dokumentacija: Zdravstveni karton djeteta, Evidencija ozljeda, Evidencija bolesti djece, Evidencija antropoloških mjerena (1x tijekom godine) i Evidencija epidemioloških indikacija.

Za djecu sa zdravstvenim poteškoćama febrilne konvulzije i EPI napade, odgajatelji su od zdravstvene voditeljice dobili pisane i usmene upute o preventivnim postupcima, pripreme prostorije za osiguranje sigurnosti, kako smanjiti vidne i slušne podražaje koji mogu izazvati napadaj kao i o postupcima postupanja u slučaju pojave napadaja.

Praćenje pobola

PRIKAZ KRETANJA POBOLA KOD DJECE POLAZNIKA VRTIĆA ŽIREK, PREMA MEĐUNARODNOJ KLASIFIKACIJI BOLESTI ZA 2021./ 2022. godinu:

BOLESTI	VRTIĆ	JASLICE	UKUPNO
Bakterijske infekcije (A00- A99)	38	51	89
Virusne i parazitarne bolesti (B00-B99)	165	142	307
Upale očiju (H00-H59)	17	31	48
Upala uha (H60-H95)	36	31	67
Bolesti dišnog sustava (J00-J99)	226	194	420
Bolesti živčanog sustava (G00-G90)	1	0	1
Bolesti probavnog sustava (K00-K93)	3	0	3
Bolesti kože i potkožnog tikva (L00-L99)	3	12	15
Bolesti mišićno-koštanog sustava (M00- M99)	0	0	0
Bolesti sustava mokraćnih puteva (N00- N99)	3	2	5
Simptomi, znakovi i abnormalni klinički i lab. nalazi neuvršteni drugamo (R00- R99)	59	56	115

Ozljede, otrovanja i neke druge posljedice vanjskih uzroka (S00-T98)	7	2	9
Izolacija	97	37	134
UO7.1	74	44	118

Pobol djece u skupinama pratio se kontinuirano kroz cijelu pedagošku godinu, a na osnovu liječničkih ispričnica koji roditelji donose u skupinu nakon povrata s bolovanja .

Ove godine zabilježen je porast broja virusnih bolesti i bolesti dišnog sustava u svim dobnim skupinama. Rezultat povećanog broja oboljenja može se povezati s pandemijom covid 19 virusa. U periodu od 01 mj.2022 do 3mj. 2022. vrtić bilježi porast broja skupina(67) kojima je bila izrečena mjera samoizolacije a kroz cijelu godinu sve skupa je bilo 87 mera samoizolacije skupina.

Ove pedagoške godine bila je manja pojavnost uobičajenih dječjih bolesti vezanih za kolektiv kao upale uha, streptokokne bakterijske upale grla, pluća.

Pojava slučaja dječje gliste zabilježena je sporadično po skupinama sa izoliranim slučajem, a kod dvije skupine u područnom objektu Koprivnička zbog pojavnosti više slučaja dječje gliste provedena antiparazitna terapija prema uputi epidemiološke službe.

Kroz godinu ostvarena je suradnja s epidemiologima Zavoda za javno zdravstvo Velika Gorica i Zagrebačke županije s ciljem pravovremenog postavljanja dijagnoze i upućivanja skupina u samoizolaciju.

OZLJEDE

Povrede su najčešće nastale za vrijeme boravka u dvorištu ili u sobi dnevnog boravka.

Vidljivo je da djeca kod padova najčešće padaju na glavu gdje dolazi do ozljeda tipa rascjepa usne, brade, arkade, ugriza za jezik, izbijanja zuba i sl. U situacijama težih povreda odmah je pružena adekvatna prva pomoć i sanacija ozljede od strane odgojitelja i zdravstvene voditeljice, te su roditelji upućeni na dalju obradu djeteta u vanjske ustanove. Dvije ozljede zahtijevale su vanjsku liječničku obradu, šivanje u vanjskoj ustanovi . Odgojitelji su kroz godinu zabilježili i lakše povrede koje su neizbjegne u dječjem životu a koje su za život

bezopasne, modrice na ekstremitetima i tupi udarci koji su na adekvatan način sanirani od strane odgajatelja te za njih nije bila potrebna daljnja obrada.

ANTROPOMETRIJSKA MJERENJA

Antropometrijska mjerena su provedena u jesenskom periodu (11/12mj.) gdje su dobiveni rezultati o rastu i razvoju djece, te stanju uhranjenosti za svako dijete. Mjerenje je provedeno u 28 odgojnih skupina. Ovim mjerenjem nisu obuhvaćena djeca iz mlađih jasličkih skupina i predškolske skupine.

Dobiveni rezultati ukazuju manji broj pretile djece nego prethodnih godina. O rezultatima i potrebnim mjerama informirani su odgojitelji te roditelji kroz uvid u listu mjerenja. Kod nekolicine djece gdje je zabilježen porast/pad tjelesne visine/ težine ispod standardnih vrijednosti, individualnim putem roditelji su upoznati sa stanjem i upućeni na daljnju obradu kod nadležnog pedijatra.

3.3.1. Preventivni programi i zaštita zdravlja djece

Ove kao i dosadašnjih godina radilo se na preventivnim programima: prevencija karijesa, prevencija pretilosti te prevencija zaraznih ili infektivnih bolesti, edukacija o važnosti i pravilnom pranju ruku djece i odraslih.

Putem edukativnih materijala, priča i slikovnica, održane su igraonice za djecu o higijeni i važnosti pranja ruku (načini pranja ruku, kada i koliko često prati ruke, slikovni prikaz bakterija) u svim vrtićkim skupinama.

Prevencija respiratornih oboljenja provodila se kroz redoviti boravak djece na otvorenom, provjetravanje prostorija, provođenje osobne higijene kao i higijene prostora i opreme, svakodnevno održavanje čistoće i dezinfekcije didaktike .

Prevencija epidemija zaraznih i parazitarnih bolesti vršila se redovito praćenjem stanja pobola djece u odgojnim skupinama, te u suradnji s HE odjelom poduzimanjem protuepidemijskih mjera i izolacijom oboljele djece. Edukacija djece, odgojitelja i roditelja o simptomima bolesti i mjerama prevencije putem usmenih uputa, edukacija odgojiteljima i letaka istaknutih na info panou za roditelje ili putem mobilnih aplikacija whatsapp.

Prevencija karijesa u vrtiću podrazumijeva zdravstveni odgoj djece, roditelja i odgojitelja o važnosti održavanja oralne higijene, pravilna prehrana, utjecaj dude varalice i boćice na razvoj mlječne denticije. Zbog pandemije korona virusa ove godine u skupinama se nije provodilo četkanje zubi nakon obroka kao što nije bilo organizirane posjete stomatologa u skupinu.

Zdravstveni odgoj za djecu realiziran je kroz primjerene edukativne sadržaje koje je provodila zdravstvena voditeljica i odgojitelji

- važnosti prehrane na zdravlje zubi
- pravilno pranje zubi i higijena četkice
- prezentacija priče Gric i Grec

Ostali preventivni programi

Provedena je edukacija djece i odgojitelja u dobnim skupinama od starijih jaslica do predškolskih skupina s temom - Postupanje u kriznim situacijama – POTRES. Edukaciju je provodila zdravstvena voditeljica, odgojitelji i psihologinja.

Ove godine nismo bili u mogućnosti ostvariti suradnju sa gradskim društvom Crvenog križa u provođenju edukacije predškolskih skupina na temu „Osnova prve pomoći“.

U suradnji s Hrvatskim Crvenim križem uključili smo se u projekt „Sigurne škole i vrtići“ koji se provodio u 5 skupina te smo ostvarili status Sigurnog vrtića. Projekt ide dalje te se provodi kroz pet godina.

3.4. SANITARNO – HIGIJENSKI NADZOR

Dezinfekcija, dezinfekcija, deratizacija prostorija u svim objektima se provodila dva puta tokom godine u suradnji sa Fučkala d.o.o i Eko Standard d.o.o za sanitarnu zaštitu.

U okviru HE zaštite svi radnici vrtića su sukladno zakonu pristupili sanitarnom pregledu. Realiziran je „Tečaj higijenskog minimuma“ za nove djelatnike koji sudjeluju u pripremi i posluživanju obroka, kao i za djelatnike koji po zakonu obnavljaju znanja svakih 5 godina.

Kroz godinu radilo se na nadogradnji i usavršavanju postojećeg HACCP sustava, ispunjavanja uvjeta o zdravstvenoj ispravnosti namirnica za pripremu hrane kao i provođenja

mjera vezanih za skladištenje namirnica, sigurniji transport gotove hrane u termos posudama i provođenja mjere higijene prostora opreme i osoblja.

Čišćenje i dezinfekcija prostora u kojima borave djece obavlja se svakodnevno s odgovarajućim sredstvima.

IV. ODGOJNO-OBRASOVNI RAD

U dječjem vrtiću Žirek odgojno-obrazovni rad temeljio se na Nacionalnom kurikulumu za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, kao i na Programskom usmjerenu odgoja i obrazovanja predškolske djece iz 1991.g. i Konvenciji o pravima djeteta iz 2001.g.

Realizirali smo sljedeće programe:

1. redoviti program njege, odgoja, obrazovanja, zdravstvene zaštite, prehrane i socijalne skrbi djece rane i predškolske dobi, cjelodnevni jaslički i vrtički program
2. program ranog učenja engleskog jezika koji je integriran u redovit program, cjelodnevni za djecu od navršene treće godine do sedme godine života
3. program za djecu rane i predškolske dobi s teškoćama u razvoju , cjelodnevni i poludnevni
4. program predškole koji je integriran u redovit program u sve predškolske odgojne skupine
5. program predškole koji se provodi kao kraći program

Odgojno-obrazovni rad obogaćen je tijekom pedagoške godine proslavama, radosnim zbivanjima i lutkarskim predstavama u izvedbi odgojitelja Vrtića, poštujući Kalendar radosnih zbivanja i blagdana (Kalendar iz Godišnjeg plana i programa Vrtića). Planirane gostujuće predstave nisu se održale zbog pridržavanja epidemioloških mjera, kao ni kraći programi i zdravstveno-rekreativni programi iz istog razloga, osim kraćeg programa koturaljkanja koje se realizirao u drugom polugodištu.

Dječji vrtić Žirek uredno je vodio sljedeću dokumentaciju:

- Matična knjiga djece
- Knjiga pedagoške dokumentacije
- Imenik djece
- Ljetopis
- Godišnji plan i program odgojno-obrazovnog rada

- Godišnje izvješće o ostvarenom planu i programu rada
- Program stručnog usavršavanja
- Dosje djece s posebnim potrebama
- Knjiga zapisnika (sjednice Odgojiteljskih vijeća, sastanci stručnog tima, stručni aktivni i radionice)

4.1. PROVOĐENJE PROGRAMA UDRUGE LIJEGA NAŠA – EKO VRTIĆ

Dječji vrtić Žirek ekološki je osviješteni vrtić koji već dugi niz godina radi na reciklirajući i razvrstavanju otpada, koristi se neoblikovani eko-materijal u aktivnostima s djecom, uvrštava eko-sadržaj u odgojno–obrazovni rad, usmjerava djecu na odgovorno ponašanje prema prirodi, ukazuje na važnost brige za okoliš, razvija vještine očuvanja okoliša u djeci bliskim situacijama i potiče zdravu prehranu i zdravi načina života. Od 2016. godine vrtić je član Udruge Lijega naša, te svake godine svojim radom obnavlja i unapređuje svoj status eko škole.

Teme koje smo ove godine obrađivali bile su se otpada, njegove uporabe i zbrinjavanja i očuvanja zdravlja. I dalje smo uključeni u projekte Dani kruha - dani zahvalnosti za plodove zemlje, Eko-paket, Mi jedemo odgovorno - We Eat Responsible i Promet: Dijete sudionik prometa, te u humanitarne akcije Solidarnost na dijelu - prikupljanje pomoći korisnicima centra Crvenog križa, povodom Dana kruha i zahvalnosti za plodove zemlje - donacija peciva i kruha u pučku kuhinju Crvenog križa, humanitarna akcija prikupljanja potrepština za raseljene obitelji iz Ukrajine i sakupljanje plastičnih čepova za Udrugu oboljelih limfoma i leukemije. Eko datumi kao što su Dan kruha, Europski tjedan mobilnosti, Svjetski dan voda, Dan, planeta Zemlje, Tjedan zdravlja, Svjetski dan zaštite životinja, Svjetski dan sporta poslužili su kao odličan poticaj za pro dubljivanje ekoloških tema i razvijanje ekološke osviještenosti.

Kao i dosadašnjih godina svojim marljivim radom ispunili smo svih 7 koraka za obnovu statusa Eko škole i dobili brončani status.

4.2. PROGRAM RANOG UČENJA ENGLESKOG JEZIKA

U Vrtiću smo provodili Program ranog učenja engleskog u dvije odgojne skupine. Nositeljice programa bile su odgojiteljice:

- Prva skupina engleskog programa s odgojiteljicama Mirela Špičić i Laura Jerleković Detelić
- Druga skupina engleskog programa s odgojiteljicama Renata Gruja i Gabrijela Banić.

4.2.1. Prva skupina, centralni vrtić, ulica Tomaševićeva 17 c

Program ranog učenja engleskog jezika provodi se za djecu od treće do šeste godine života. Skupinu je polazilo 21 dijete (11 djevojčica, 10 dječaka)

Razvrstano po godištima:

- 2015.godište (sedmogodišnjaci)-dvoje djece
- 2016.godište (šestogodišnjaci)-troje djece
- 2017.godište (petogodišnjaci)-osmero djece
- 2018.godište (četverogodišnjaci)-šestero djece
- 2019.godište (trogodišnjaci)-dvoje djece

U sobi dnevnog boravka oformljeni su razni centri aktivnosti (obiteljsko-dramski centar, centar građenja i konstruiranja, centar manipulacije istraživanja, likovni centar te centar početnog čitanja i pisanja). Sudjelovanjem na Turopoljskom fašniku osvojili smo prvu nagradu te smo od dobivene nagrade nabavili kuhinju za obiteljsko dramski centar.

Od didaktičke opreme koristimo TV, DVD ,CD-player, slikovnice na engleskom jeziku, sredstva koja su izradili odgojitelji, literaturu i priručnike za odgojitelje.

Prostor je opremljen neoblikovanim pedagoškim materijalom za poticanje raznovrsnih aktivnosti. Skupina je koristila i vanjski prostor (dvorište) koji je bogato opremljen spravama i različitim elementima za rad i igru.

Sadržaj i aktivnosti koje smo provodili tokom pedagoške godine, odvijale su se sukladno Planu i programu rada za pedagošku godinu 2021.-2022. te Kurikulumu dječjeg vrtića Žirek.

Stručna usavršavanja

Sva stručna usavršavanja odgojiteljica su upisana u Program individualnog stručnog usavršavanja.

Suradnja s roditeljima i vanjskim ustanovama

Na prvom roditeljskom sastanku roditelji su dobili informacije o organizaciji i načinu provedbe rada. Suradnja je bila u obliku individualnih razgovora, boravka roditelja u skupini (adaptacija), pisana komunikacija putem kutića za roditelje i Whats App grupe (ankete, upitnici, webinari namijenjeni roditeljima, važne obavijesti i informacije u vrtiću /skupini).

Vrednovanje rezultata odgojno-obrazovnog rada

Kontinuirano praćenje i vrednovanje programa provodilo se kroz fotografije, video zapise, mape s radovima djece, bilješke o djeci, uz podršku stručnih suradnika vrtića; pedagog, psiholog i ravnatelj.

Ogledni sat održao se krajem svibnja te je sadržavao smislenu cjelinu koja uključuje razne pjesmice uz pokret, recitacije i igre koje smo radili tijekom pedagoške godine.

4.2.2.Druga skupina, područni objekt u ulici Svačićeva 12

(20 djece- 3g. do 6g.)

Odgojitelji (teachers)

Renata Gruja

Gabrijela Banić

MATERIJALNI UVJETI

Program ranog učenja engleskog jezika za djecu predškolske dobi 2021./2022. g. održavao se u prostorima područnog objekta DV" Žirek", Ulica kralja Petra Svačića br.12.

Zbog epidemiološke situacije trudile smo se da vanjski prostor koristimo vremenski ranije od ostalih skupina. To nam je pružalo isto mogućnost provođenja različitih aktivnosti vezanih za engleski jezik.

Odgojitelji su sustavno vodili računa o oblikovanju poticajne materijalne sredine, te na taj način osigurali priliku da djeca kroz vlastite aktivnosti razvijaju prirodnu značajku za novim i drugaćijim.

Prostor dnevnog boravka raspoređen je u tematske centre.

OPREMA

Ove godine izradile smo mnoštvo kartica i igara, a pokazalo se da su naše potrebe za materijalima i poticajima za istraživanje velike. Sukladno tome, koristile smo i donacije roditelja. Budući da se savladavanje vokabulara engleskog jezika bazira na slikovnim aplikacijama, smatramo da bi materijalni uvjeti u ovom slučaju trebali biti izdašniji (papir, folije za plastificiranje, hamer papir...)

ODGOJNO OBRAZOVNI RAD

Dnevni ritam u našem odgojno obrazovnom radu bazira se na određenom vremenu (Circle time) u kojem se isključivo usvajaju sadržaji engleskog jezika. Primjena tih sadržaja se manifestira cjelodnevnim situacijskim i individualnim pristupom.

Odgojno obrazovni program rada smo stručno promišljale i provodile vodeći se i trenutnim interesima djece. Pravodobno smo planirale, programirale i vrednovale isti.

Kroz godinu je uredno vođena pedagoška dokumentacija i evidencija o djeci.

TEMATSKE CJELINE I SADRŽAJI

Sadržaj i aktivnosti koje smo provodili tokom pedagoške godine, odvijale su se sukladno Planu i programu rada za pedagošku godinu 2021.-2022. te Kurikulumu dječjeg vrtića Žirek.

NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I RAZVOJ DJECE

Tijekom provođenja Programa zadovoljili smo osnovne potrebe djece za hranom, tekućinom, kretanjem, boravkom na zraku, uvažavajući pritom načela sigurnosti.

Tijekom godine, s obzirom na pandemiju, vodili smo računa o pojačanoj higijeni djece, prostora i igračaka (redovita dezinfekcija).

NAOBRAZBA I USAVRŠAVANJE ODGOJNIH DJELATNIKA

Odgojiteljice su tijekom cijele godine prisustvovali raznim webinarima i edukacijama putem interneta, mjesечne radionice "Metodika engleskog jezika za odgojitelje" (JEZIK I VRTIĆ), "Kako su bliskost i povezanost važni za očuvanje mentalnog zdravlja?(CZDMO), "Učimo glumeći"GKVG", Blaženka Mavrić

SURADNJA S RODITELJIMA

Suradnja s roditeljima i stručnim timom je bila učestala i učinkovita. Zbog popuštanja Covid mjera, bile smo u mogućnosti održati dva informativna roditeljska sastanka, Uskrnsnu radionicu i zavšnu priredbu, na veliko zadovoljstvo djece, roditelja i nas samih.

VREDNOVANJE PROGRAMA

Odgojitelji su tijekom godine vodili urednu dokumentaciju o odgojno obrazovnom procesu.

Na tjednoj bazi su prikupljali i dokumentirali fotografije i videozapise djece u igrama i aktivnostima te ih na mjesечноj bazi izlagali roditeljima putem kutića za roditelje i WhatsApp grupe.

I ove godine su roditelji imali mogućost ispuniti anonimnu anketu "Procjena zadovoljstvom rada vrtića". Prema tim rezultatima, te usmenim povratnim informacijama, možemo zaključiti da je ovo bila još jedna vrlo uspješna pedagoška godina.

4.3. AKTIVNOSTI S DJECOM U GODINI PRED POLAZAK U ŠKOLU

Program predškole provodi se kao kraći program za djecu koja ne pohađaju Vrtić, ali i kao integrirani program u redovitom programu za djecu koja pohađaju Vrtić.

Program predškole za djecu koja nisu obuhvaćena redovitim programom provodio se u područnom objektu na lokaciji Svačićeva 12, u razdoblju od 1. listopada do 31. svibnja u jednoj skupini (ukupno 16 djece). Trajanje programa bilo je 8,5 sati tjedno. Voditeljice programa bila su odgojiteljice Mirjana Zrno i Marta Klafurić.

Program predškole za djecu koja su uključena u redovite programe u dječjim vrtićima provodio se u okviru redovitog programa, svakodnevno. Program se provodio u šest odgojnih skupina (ukupno 146 djece). Trajanje programa bilo je 8 sati tjedno u razdoblju od 1. listopada do 31. svibnja. Voditelji programa predškole u redovnom programu bile su odgojiteljice Dječjeg vrtića Žirek, uz podršku stručnog tima vrtića.

Program Predškole u redovitom programu i u kraćem programu odgojiteljice su aktivnostima i sadržajima za rad s djecom planirale u skladu s Nacionalnim kurikulumom, i pratećim dokumentima Vrtića.

Cilj programa Predškole je bio osigurati poticajno okruženje koje djeci omogućuje cjelovit razvoj, stjecanje znanja, vještina, stavova i vrijednosti potrebnih za polazak u osnovnu školu.

U organizaciji prostora zadovoljena je djetetova potreba za sigurnošću, dostupnost materijala, metodička postupnost slijeda primjerenih aktivnosti. Poticajan prostor odgojiteljima omogućava rad u malim grupama ili individualno. Kutiji aktivnosti osmišljeni sa sredstvima i sadržajima koji su prilagođeni razvojnim karakteristikama djece, dobro su promišljeni od strane odgojitelja i mijenjaju se slijedeći djetetov interes i njihove potrebe.

Odgojiteljice su uspostavile dobru suradnju s roditeljima tokom pedagoške godine informiranjem roditelja putem kutića za roditelje te putem individualnih razgovora. Budući da su i dalje na snazi bile epidemiološke preporuke, planirani roditeljski sastanci te radionice nisu realizirane.

Odgojiteljice su njegovale partnerski odnos i doprinosile razvoju i jačanju roditeljskih kompetencija.

U sadržajima i aktivnostima s djecom pred polazak u školu težili smo poticanju cjelovitog razvoja djeteta (emocionalni i socijalni razvoj, spoznajni, komunikacija, izražavanje i stvaranje i motorički razvoj) uz poštivanje individualiziranog pristupa s ciljem zadovoljenja različitih potreba djeteta.

Naglasak smo stavljali na:

- poticanje cjelovitog razvoja, odgoja i učenja djece, te osiguranje primjerene potpore razvoju kompetencija
- ostvarivanje individualiziranog i fleksibilnog odgojno-obrazovnog pristupa kojim se omogućava zadovoljenje različitih potreba djece
- prihvatanje igre i drugih aktivnosti koje pridonose cjelovitom razvoju djece
- učenje koje je nestandardizirani proces, a koje omogućuje djeci učenje istraživanjem, otkrivanjem i rješavanjem problema
- poticanje samoiniciranog učenja djece i osposobljavanje djece za planiranje i evaluaciju vlastitog učenja te upravljanje tim procesom
- stvaranje primjerenog okruženja za spontano bogaćenje rječnika, kvalitetno izražavanje i razvoj razumijevanja, slušanja, govora i jezika, odnosno razvijanje predčitalačkih i grafomotoričkih vještina
- poticanje i osnaživanje istraživačkih interesa djece za matematičko-logičke i prirodoslovne aktivnosti
- upoznavanje djece s informacijsko-komunikacijskom tehnologijom i mogućnostima njezina iskorištavanja u svrhu obogaćivanja i produbljivanja njihova učenja

- poticanje djece na iskazivanje i realizaciju vlastitih interesa i ideja, razvoj kritičkog mišljenja, te nesmetano planiranje, organiziranje i provedbu aktivnosti
- stvaranje uvjeta i poticanje djece na aktivno sudjelovanje u društvenim i kulturnim događajima
- poticanje otvorenosti djece za komunikaciju u multikulturalnoj i višejezičnoj međunarodnoj zajednici
- razvoj osobnih potencijala djece (spoznajnih, motoričkih, umjetničkih i sl.)
- prihvaćanje i poticanje kreativnog izražavanja ideja, iskustava i osjećaja djece u raznim umjetničkim područjima i izražajnim medijima
- poticanje djece na poštovanje i njegovanje vlastite kulturne i povijesne baštine
- razvoj socijalnih kompetencija djece osiguravanjem sigurnih i podržavajućih kontekstualnih uvjeta
- razvoj socijalno-emocionalnih veza s vršnjacima, suradničko učenje, nenasilno rješavanje sukoba, preuzimanje odgovornosti za vlastito ponašanje i postupke prema sebi, drugima i okruženju, razvoj asertivnosti
- poticanje djece da osvijeste važnost obiteljskog i institucionalnog okruženja za njihov život, odgoj i učenje

Pritom smo osiguravali korištenje raznolikog materijala u radu, planirali dovoljno vremena za rad, stvarali prilike za izražavanje kreativnog i produktivnog mišljenja te poticali izražavanje i tumačenje osobnoga i tuđeg ponašanja i osjećaja.

4.4. RAD S DJECOM S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU I POSEBNIM POTREBAMA

4.4.1. RAD S DJECOM S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU

Prioritetne zadaće rada s djecom s teškoćama u razvoju realizirane su tijekom godine uglavnom uspješno, unatoč otegotnim okolnostima, zahvaljujući angažmanu i suradnji odgojitelja i stručnog tima u suradnji s roditeljima i stručnjacima iz drugih ustanova.

Djeca s teškoćama u razvoju pohađala su 20 odgojnih skupina redovitog programa. U svakoj odgojnoj skupini evidentirana su djeca koja zahtijevaju određenu individualizaciju pristupa ili razvojno praćenje. U pojedinim skupinama uključeno je po dvoje ili troje djece s teškoćama u razvoju, što svakako nije optimalno, no ovisi o organizacijskim mogućnostima vrtića, odgađanju obveze školovanja i drugim faktorima. Izazov u organizaciji rada tj. rasporedu djece s teškoćama u razvoju često predstavlja činjenica da većina djece s teškoćama u razvoju boravi u vrtiću godinu dana dulje radi odgode školovanja, ali i drugi faktori - ograničen broj adekvatnih vršnjačkih skupina, potrebe roditelja i izbor lokacije, specifične potrebe za podrškom i dr.

Broj djece prema vrsti teškoća i obuhvaćenosti stručnim praćenjem i tretmanima evidentiran je u izvješćima članova stručno-razvojne službe. Važno je napomenuti da pojedina djeca imaju više različitih teškoća u razvoju ili posebnih potreba te su istovremeno obuhvaćena praćenjem različitih stručnjaka. Edukacijski rehabilitator evidentirao je 58 djece s potrebom za praćenjem razvoja odnosno intervencijom te 15 djece s faktorima rizika. U individualni edukacijsko-rehabilitacijski rad bilo je uključeno 15-ero djece s teškoćama u razvoju, a za 21 dijete podrška je pružana u vidu praćenja razvoja, pružanja podrške u skupini, savjetovanja odgojitelja i savjetovanja roditelja.

Jedna od prioritetnih zadaća je pravovremeno otkrivanje i evidentiranje djece s teškoćama u razvoju i posebnim potrebama. Već pri upisu djeteta u vrtić članovi stručnog tima na inicijalnom razgovoru s roditeljima prikupljaju podatke o razvojnim osobitostima i potrebama djeteta te bilježe zapažanja o novoupisanoj djeci. Informacije i zapažanja o novoupisanoj djeci prenose se odgojiteljima u cilju adekvatne pripreme, odnosno osiguravanja optimalnih uvjeta za boravak djeteta u skupini. Pod uvjetima za uspješno uključivanje djeteta s teškoćama podrazumijevamo organizacijske i materijalne uvjete (odabir odgojne skupine, broj djece u skupini, potreba trećeg odgojitelja, prilagodba prostora, opreme i didaktike, informiranje i edukacija odgojitelja i dr.). Stoga je djeci koja su prije upisa u vrtić već prošla dijagnostički proces moguće ranije osigurati optimalne uvjete za uključivanje u vršnjačku skupinu.

Sva djeca s uočenim teškoćama u razvoju i posebnim potrebama uključena su u sustav praćenja od strane stručnog tima i prema potrebi obuhvaćena dodatnom procjenom i/ili tretmanom (rehabilitatora, logopeda, psihologa, fizioterapeuta, zdravstvenog voditelja) u vrtiću. Rehabilitacijski rad s djecom provodio se u odgojnoj skupini i individualno, u skladu s individualnim programom za pojedino dijete i

organizacijskim mogućnostima. Na realizaciju i redovitost individualnog rada utjecala je aktualna epidemiološka situacija te redovitost pohađanja vrtića.

Za svako dijete s teškoćama u razvoju stručni suradnici vode dokumentaciju u vidu dosjea djeteta.

U svrhu uključivanja djece u rehabilitacijske ili dodatne programe, odnosno poduzimanja zajedničkih aktivnosti u interesu djeteta, ostvarena je po potrebi suradnja sa specijaliziranim ustanovama (razmjena informacija o razvojnim postignućima djece i habilitacijskim ciljevima). Pojedina djeca upućivana su po potrebi na dijagnostiku i terapijski rad izvan vrtića. Neke od ustanova u kojima se ostvarivalo razvojno praćenje ili rehabilitacija su: Specijalna bolnica za zaštitu djece s neurorazvojnim i motoričkim smetnjama Goljak, Poliklinika za rehabilitaciju govora i slušanja SUVAG, Centar za rehabilitaciju Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta, Centar za odgoj i obrazovanje Slava Raškaj, Klinika za dječje bolesti Zagreb-Klaićeva, Klinički bolnički centar Sestre milosrdnice, Centar za socijalnu skrb, Centar za odgoj i obrazovanje Velika Gorica, Centar za rehabilitaciju Zagreb i dr.

Na uspješnost uključivanja djece s teškoćama u razvoju ključan utjecaj ima kvalitetna suradnja s roditeljima. Suradnja s roditeljima odvijala se ponajviše putem individualnih konzultacija i pisanih edukativnih materijala. Demonstracija aktivnosti za poticanje razvoja pokazuje se kao koristan oblik suradnje s roditeljima. Roditelje se poticalo na aktivno uključivanje u proces odgoja, obrazovanja i rehabilitacije djeteta.

Odgojiteljima je putem individualnih konzultacija i pisanih materijala od strane stručnog tima pružana podrška u razumijevanju i zadovoljavanju potreba djece s teškoćama. Individualizacija programa za djecu s teškoćama u inkluzivnim skupinama planirala se putem individualnih konzultacija odgojitelja i stručnih suradnika. Individualizacija programa u inkluzivnim skupinama planirala se uglavnom putem individualnih konzultacija odgojitelja i stručnih suradnika.

Rehabilitator je u suradnji sa psihologom tijekom godine organizirao nekoliko stručnih aktiva za odgojitelje u kojima su obuhvaćene teme individualizacije pristupa djeci s teškoćama u razvoju, te zadovoljavanja specifičnih potreba djece i roditelja. Teme aktiva su bile: program predškole, komunikacija s djecom i komunikacija s roditeljima.

Osim unutar vrtića, odgojitelji i stručni suradnici sudjelovali su na stručnim skupovima i seminarima u organizaciji drugih ustanova (najčešće u online formi), a

nabavljena je i nova stručna literatura za knjižnicu vrtića. Potrebno je naglasiti važnost daljnog kontinuiranog stručnog usavršavanja odgojitelja za rad s djecom s različitim teškoćama u razvoju (radionice unutar vrtića, hospitiranje, upućivanje na stručnu literaturu, davanje smjernica za rad, seminari u drugim ustanovama). Stručno usavršavanje obveza je svih stručnih djelatnika uključenih u proces odgoja i obrazovanja, a ima važnu ulogu u procesu stvaranja inkluzivnog vrtića. Odgojiteljice K.Kos i T.Njegovec, uz podršku stručnih suradnika, održale su prezentaciju na temu „Ovisi li uspješnost inkluzije o odgojitelju“ – Odgojiteljskom vijeću i međunarodnom stručnom skupu odgojitelja (Integracija i inkluzija u predškolskom razdoblju - Iskustva i izazovi).

Propisane epidemiološke mjere su i ove pedagoške godine značajno ograničavale mogućnosti za edukativne posjete i međusobna druženja djece s teškoćama u razvoju i djece bez teškoća te suradnju sa drugim ustanovama.

Odgojitelji uspješnost inkluzije uglavnom procjenjuju pozitivno: 50% odgojitelja smatra ju potpuno uspješnom, 40% vrlo uspješnom, a 10% dobrom.

Odgojitelji koji rade u inkluzivnim skupinama primjećuju pozitivne utjecaje inkluzije na djecu bez teškoća: u valorizacijama odgojno-obrazovnog rada izvještavaju o uočenim pozitivnim ishodima na dinamiku skupine skupini kao i na prihvaćanje različitosti i razvoj empatije kod djece. Za kvalitetan proces inkluzije odgojitelji ističu važnost timskog pristupa stručnjaka, uključenost roditelja, senzibiliziranost i angažman odgojitelja te podršku dodatnog odgojitelja („trećeg odgojitelja“). U većini inkluzivnih skupina osiguran je treći odgojitelj. Ovaj oblik podrške značajno doprinosi kvaliteti odgojno-obrazovnog rada te ga je potrebno i dalje organizirati i osigurati u svim inkluzivnim skupinama.

Poteškoće u radu odgojiteljima najčešće predstavljaju prevelik broj djece u inkluzivnoj skupini i nedostatak trećeg odgojitelja (najčešće radi raspoređivanja trećih odgojitelja na zamjene za odsutne djelatnike), a pojedine vrste teškoća u razvoju odgojiteljima predstavljaju veće izazove u radu (najčešće kada teškoće u razvoju prate nepoželjna ponašanja). Za podizanje kvalitete rada u skupinama u kojima su uključena djeca s teškoćama u razvoju odgojitelji predlažu smanjivanje broja djece u skupini, osiguravanje kontinuiteta podrške dodatnog odgojitelja te izražavaju potrebu za još većom podrškom u planiranju, individualizaciji i provedbi odgojno-obrazovnog rada.

U skladu sa suvremenim spoznajama edukacijsko-rehabilitacijskih znanosti potrebno je nastaviti s djelovanjem na razini prevencije teškoća u razvoju stvaranjem optimalnih uvjeta za razvoj. Nadalje, rana intervencija ključna je zadaća u prevenciji i intervenciji u radu s djecom s rizičnim faktorima i teškoćama u razvoju.

Također, potrebno je kontinuirano nastaviti s radom na unapređivanju uvjeta za zadovoljavanje specifičnih potreba djece s teškoćama:

- Ciljano obogaćivanje materijalnoga konteksta prilagođeno teškoćama i potrebama djeteta (nabavka opreme, didaktike).
- Motiviranje svih sudionika inkluzije, osobito roditelja i odgojitelja na aktivno sudjelovanje i partnerski odnos u izradi i provedbi individualiziranih odgojno-obrazovnih programa – unaprijediti suradnju odgojitelja i roditelja djece s teškoćama u razvoju (veći broj individualnih konzultacija i boravaka roditelja u skupini, upitnici za roditelje, komunikacijske bilježnice, korištenje video snimki).
- Organizirati što veći broj aktivnosti koji uključuju zajedničko sudjelovanje djece s teškoćama u razvoju i djece urednog razvoja.
- Povećavati broj dodatnih („trećih“) odgojitelja u skladu s potrebama.
- Ulagati napore u optimalizaciju broja djece u inkluzivnim skupinama- navedeno smatramo ključnim preduvjetom za unaprjeđenje.

Djeca koja su pokazivala prolazne posebne potrebe zbog kriznih razdoblja u razvoju, problema u obitelji (razvod braka, nesređene obiteljske prilike, gubitak člana obitelji, izrazito loši socio-ekonomski uvjeti), teške prilagodbe na vrtić, promjena u ponašanju ili socioemocionalne nezrelosti bila su obuhvaćena kontinuiranim praćenjem i tretmanom psihologa. U tu svrhu vrlo je značajna suradnja s odgojiteljima, zapažanja djetetovog funkcioniranja u skupini, kao i specifičnosti u navikama i potrebama. Ovisno o dobi djeteta, provodi se razvojna procjena i nastavak tretmana psihologa. O uzorcima i čimbenicima rizika za nastanak i razvoj prolaznih posebnih potreba spoznaje se i kroz ostvarivanje suradnje s roditeljima djeteta. Prema potrebi, roditelji su na detaljnije procjene razvoja, tretman ili savjetovanja upućivani u vanjske ustanove.

Iako možemo reći kako su u procesu njegovanja i unaprjeđenja inkluzivne kulture u dječjem vrtiću iz godine u godinu vidljivi pozitivni pomaci, ipak ne možemo biti u potpunosti zadovoljni jer prevelik broj djece u odgojnim skupinama umanjuje učinak zalaganja stručnjaka.

Potrebno je naglasiti kako djeci s teškoćama u razvoju uključenoj u inkluzivne skupine često nije moguće u potpunosti zadovoljiti potrebe za terapijskim radom u okviru ustanove. Dječji vrtić je odgojno-obrazovna ustanova s ograničenim resursima za rehabilitacijski rad, no stručno-razvojna služba dječjeg vrtića ima važnu ulogu u savjetovanju i upućivanju roditelja te pružanju podrške odgojiteljima.

Unatoč poteškoćama u radu (velik broj djece u skupini, nedostatak materijalnih, organizacijskih i kadrovskih uvjeta za obuhvat sve djece s teškoćama), uključivanje djece s teškoćama u razvoju od višestruke je koristi, stoga je potrebno nastaviti raditi na podizanju kvalitete uključivanja djece s teškoćama u razvoju u redovan odgojno-obrazovni program Vrtića.

4.4.2. RAD S POTENCIJALNO DAROVITOM DJECOM

U rad kraćeg programa za potencijalno darovitu djecu ove pedagoške godine uključeno je 11 djece, pri čemu je dijagnosticirano ukupno 14 potencijalno darovite djece.

Kraći program provodio se od početka listopada 2021. do kraja svibnja 2022. godine. Neposredan rad s djecom provodio se u jednoj grupi, pri čemu su u radu grupe prisutne dvije odgojiteljice. Igraonice se održavale jednom tjedno po sat vremena. Grupa je poluzatvorenog tipa. U program su uključena djeca starije vrtičke i predškolske dobi. Radionice su provodile odgojiteljice sa završenom dodatnom edukacijom u Centru Bistrić– Kristina Kos i Martina Popec. Provedba radionica, dinamika istih kao i usmjeravanje i napredak djece praćeni su od strane psihologinje. Kontinuirano su provođene konzultacije s voditeljicama programa u svrhu razmjene informacija i definiranja individualnih i grupnih ciljeva za djecu polaznike kraćeg programa.

Prije početka provedbe samih radionica, svi roditelji dijagnosticirane potencijalno darovite djece pozvani su na roditeljski sastanak s ciljem upoznavanja specifičnosti na kojima će se temeljiti program: individualne sposobnosti i interesi djeteta, poticanje cjelovitog

razvoja, upoznavanje sa principima i ciljevima rada samog programa te voditeljicama programa. Roditelji su se upoznali sa pojmom *darovitosti* te posebnostima socio-emocionalnog razvoja potencijalno darovite djece.

Za svako identificirano potencijalno darovito dijete, održao se i savjetodavni razgovor s roditeljima.

Tijekom cijele pedagoške godine, odgojiteljice i psihologinja održavale su redovitu suradnju s roditeljima.

Različitim istraživačko-spozajnim i aktivnostima izražavanja i stvaranja poticali su se kod djece kreativnost i stvaralaštvo, verbalno izražavanje, sposobnosti komuniciranja, te izražavanje svim aspektima: likovnim, dramsko-scenskim, glazbenim i motoričkim. Kroz poticajne aktivnosti nastojalo se proširiti i osigurati darovitoj djeci više mogućnosti za razvoj i napredak njihovih posebnih potreba koje proizlaze iz njihove nadarenosti kao i specifičnosti sadržaja za djecu sličnih sposobnosti, interesa i talenata.

U pedagoškoj godini 2021/2022, **održane su 25 radionice kraćeg programa za potencijalno darovitu djecu.**

Posljednja radionica kraćeg programa održana je kao druženje roditelja, djece i voditeljica programa.

4.5. POSEBAN PROGRAM ZA DJECU S TEŠKOĆAMA U RAZVOJU

USTROJSTVO RADA

Poseban program za djecu s teškoćama u razvoju ove godine realizira se u područnom objektu u ulici Kralja Petra Svačića 12. Ostvaruje se kao cijelodnevni (8 sati) i poludnevni (5 sati) program, a organiziran je u 2 odgojne skupine s ukupno 15 djece, u dobi od 3 do 7 godina.

Broj djece prema dobi:

- 3 - 4 god : 2 djece
- 4 - 5 god : 3 djece
- 5 - 6 god : 6 djece
- 6 - 7 god : 2 djece
- 7 - 8 god : 2 djece

Raspored djece prema vrsti teškoća:

Djeca s težim teškoćama – 15 djece:

- višestruke teškoće (teškoće socijalne komunikacije, otežana glasovno-govorna komunikacija, sniženo intelektualno funkcioniranje, poremećaj pažnje): 4 djece
- višestruke teškoće (sniženo intelektualno funkcioniranje, poremećaj pažnje, otežana glasovno-govorna komunikacija, motoričke teškoće): 1 dijete
- višestruke teškoće (sniženo intelektualno funkcioniranje, poremećaj pažnje, otežana glasovno-govorna komunikacija): 3 djece
- višestruke teškoće (teškoće socijalne komunikacije i otežana glasovno govorna komunikacija uz sniženo intelektualno funkcioniranje, poremećaj pažnje i hiperaktivnost): 2 djece
- višestruke teškoće (sniženo intelektualno funkcioniranje, motoričke teškoće, izostanak glasovno-govorne komunikacije i pridružene zdravstvene smetnje): 1 dijete
- višestruke teškoće (sniženo intelektualno funkcioniranje, izostanak gorovne komunikacije, teškoće socijalne komunikacije, poremećaj pažnje i hiperaktivnost): 4 djece

Program za djecu s teškoćama je razvojno-habilitacijskog karaktera. Da bi se zadovoljile sve potrebe djece i osigurali optimalni uvjeti za njihov razvoj, potreban je multidisciplinarni pristup u radu.

U neposrednom radu s djecom radili su stručnjaci:

- rehabilitatori,
- odgojitelji,
- pomoćne djelatnice za njegu, skrb i pratnju djece.

U realizaciji programa i neposrednom radu sudjelovali su i stručni suradnici, s ciljem timskog praćenja razvoja djece:

- stručni suradnik psiholog,
- stručni suradnik pedagog,
- stručni suradnik rehabilitator,
- stručni suradnik logoped,
- stručni suradnik fizioterapeut,
- zdravstveni voditelj.

4.5.1. MATERIJALNI UVJETI

Prostor za boravak i rad uređen je i opremljen namjenski, u skladu s potrebama djece i programima koji se provode. U objektu Kralja Petra Svačića 12 djeca borave u dvije sobe dnevnog boravka, te imaju na raspolaganju za korištenje igralište.

Tijekom godine djelomično je obnovljena didaktika i stručna literatura. Potrebno je nastaviti kontinuirano obnavljati didaktička sredstva i stručnu literaturu.

4.5.2. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA I PREHRANA

U cilju adekvatne zdravstvene zaštite, kontinuirano je praćeno zdravstveno stanje svakog pojedinog djeteta. Provodile su se mjere prevencije u cilju suzbijanja infekcija: osobna higijena, pravilna dezinfekcija opreme, didaktike i igračaka u svakodnevnoj uporabi, redovito održavanje čistoće i prozračivanje prostora, svakodnevni boravak djece na zraku, te izolacija akutno oboljele djece. Djeci koja primaju stalnu terapiju ona je osigurana izvan

vrtića. Kod djece kod kojih su uočena zdravstvena odstupanja ili pogoršanje zdravstvenog stanja, poduzete su određene mjere u suradnji sa roditeljima.

Praćenjem kretanja pobola nisu zabilježena odstupanja u odnosu na djecu iz redovitih skupina, kako po dijagnozi, tako ni po dužini trajanja bolovanja.

Prehrana djece maksimalno je prilagođena svakom djetetu ovisno o vrsti teškoće. Na zahtjev roditelja sa zdravstvenim voditeljem za jedno dijete dogovorena je bezglutenska prehrana, dok je kod jednog dijela djece (4) prisutna izbirljivost u prehrani radi senzoričkih teškoća (odabir hrane prema oblicima, bojama ili konzistenciji), stoga je pristup prehrani individualiziran.

U proljetnom periodu provela su se antropometrijska mjerena. O rezultatima i potrebnim mjerama informirani su odgojitelji i roditelji uvidom u liste mjerena. Dobrom suradnjom s roditeljima i pedijatrima kod djece gdje je bilo potrebe prilagođena je prehrana (manje količine obroka, izbjegavanje konzumacije bijelog kruha te slatkiša). Pristup prehrani, skrbi i njezi je individualiziran.

4.5.3. ODGOJNO – OBRAZOVNI RAD

Osnovni cilj posebnog programa za djecu s teškoćama u razvoju je osposobiti djecu za što kvalitetnije funkcioniranje i sudjelovanje u svakodnevnom životu obitelji i društvene zajednice. U skladu s tim provodili su se individualni, individualizirani i grupni programi rada kojima se poticao razvoj samostalnosti u aktivnostima brige o sebi, razvoju spoznajnih funkcija, fine i grube motorike, komunikacijskih vještina te socijalno - emocionalnog razvoja.

Potrebno je naglasiti važnost individualnog pristupa u radu obzirom na djetetovu teškoću i razvojne sposobnosti, pa su se sukladno tome koristile različite metode u rehabilitacijskom radu.

Program bazične perceptivno-motoričke stimulacije primjenjiva se najviše u radu sa djecom koja imaju motoričke teškoće koje ih ograničavaju u pokretanju, stjecanju motoričkih iskustava te općenito psihomotornom razvoju.

Rehabilitacija putem pokreta se svakodnevno primjenjivala u radu kojoj je svrha preko strukturiranih motoričkih aktivnosti utjecati na razvoj svih onih funkcija i sposobnosti koje su temelj za uspješno savladavanje zadataka u odgojno-obrazovnom procesu.

Usmjereni motoričke aktivnosti djeluju stimulativno na perceptivni i spoznajni razvoj, na komunikaciju i socijalno ponašanje, te samim time ima veliku vrijednost u neposrednom radu.

Opći princip u rehabilitaciji putem pokreta je poticanje socijalnog kontakta, a glavni je cilj staviti pokret u službu ostvarivanja pojedinog zadatka te razviti koordinacijske motoričke sposobnosti. Kod djece sa komunikacijskim teškoćama, teškoćama iz spektra autizma te kod djece kod kojih su prisutna nepoželjna ponašanja, važni pristupi u radu su intervencije temeljene na rutinama te intervencije usmjerene na predviđanje ponašanja čime se djetetu omogućuje razumjeti svakodnevnu rutinu i vlastitu okolinu, a samim time se postepeno gase nepoželjna ponašanja, pospješuje učenje i potkrepljuju pozitivna ponašanja.

Također je važan bihevioralni pristup u radu, poučavanje u prirodnom okruženju, poticanje vještina združene pažnje te učenje prema modelu. U radu se primjenjuje PECS (picture exchange communication system) alternativan način komunikacije, odnosno metoda potpomognute komunikacije putem slika tj. simbola kao vizualna podrška ili kao komunikacija korištenjem sličica. ICT-AAC aplikacije (na tabletu) primjenjivale su se najviše u individualnom radu također namijenjene kao sredstvo komunikacije.

Primjenjivali su se i elementi terapije senzoričke integracije zbog specifičnih senzoričkih teškoća koje ograničavaju i sputavaju djecu u svakodnevnom funkcioniranju.

Neposredan rad s djecom odvijao se u dvije skupine. Program rada svake skupine prilagođen je specifičnim potrebama i sposobnostima djece.

U prvoj skupini bilo je upisano 8 djece. U studenome 2021. djevojčica prelazi iz skupine 1 u skupinu 2. U skupini borave djeca s višestrukim teškoćama u razvoju (motorička oštećenja uz dodatne teškoće, značajno snižene intelektualne sposobnosti, izostanak i otežana glasovno govorna komunikacija, poremećaj iz spektra autizma, teškoće socijalne komunikacije, poremećaj pažnje uz hiperaktivnost i zdravstvene teškoće). Program je realiziran od rehabilitatora M. Zoretić i I. Košutić (povratak s porodiljnog u listopadu 2021.).

U drugu skupinu bilo je uključeno 7 djece s višeststrukim teškoćama u razvoju (snižene intelektualne sposobnosti, izostanak i otežana glasovno govorna komunikacija, poremećaj iz spektra autizma, teškoće socijalne komunikacije, poremećaj pažnje uz hiperaktivnost). U studenome 2021. jedno dijete se na zahtjev roditelja ispisalo. U ožujku 2022. god. u skupinu je upisano još jedno dijete u dobi od 3 godine. S krajem pedagoške godine skupina broji 8 djece. Program su realizirale rehabilitator L.Šustić i odgojiteljica T.Pavličić.

U grupnom radu korišten je individualizirani pristup.Za svako dijete vodila se dokumentacija u vidu dosjea djeteta. Osnova za rad s djecom je individualni plan i program za svako dijete kojeg prema uočenom stupnju razvoja sposobnosti izrađuju rehabilitatori. Individualni plan valorizira se tromjesečno putem listi praćenja razvoja sposobnosti. Specifične aktivnosti u skupini u skladu su s temama koje prate godišnji ciklus događanja, a izmjenjivale su se tjedno ili dvotjedno.

U neposrednom radu i praćenju razvoja djece sudjelovali su stručni suradnici vrtića, o čijem radu su sastavljena zasebna izvješća.

Tijekom godine obilježeni su praznici i blagdani:

- Dani kruha – Obilježavanje Dana zahvalnosti za plodove zemlje
- Obilježavanje Sv. Nikole u vrtiću
- Božić: sijanje pšenice, izrada ukrasa za jelku, ukrašavanje jelke, izrada čestitki
- Dani karnevala: izrada maski, igre maskiranja, bal pod maskama
- Uskrs: izrada čestitki, bojanje jaja

Predstave:

- „Kornjačin rođendan“, dramska skupina DV Žirek
- „Proljetni koncert“, dramska skupina DV Žirek
- „Mudra glava maloga mrava“, Producija Z

4.5.4. USAVRŠAVANJE DJELATNIKA

Djelatnici su se redovito stručno usavršavali kroz različite oblike usavršavanja u okviru dječjeg vrtića i izvan njega, te praćenjem stručne literature i periodike.

U okviru ustanove kroz stručne aktive realizirane su teme:

- „Komunikacija s djecom“, Ivana Miloš, prof.def. i Barbara Miletić, psiholog
- Aktiv „Vrijednost slikovnice u vremenu digitalne tehnologije“, Petra Žuvela i Josipa Matijević, logopedinje
- „Komunikacija s roditeljima“, Ivana Miloš, prof.def. i Barbara Miletić, psiholog

Stručna usavršavanja izvan vrtića :

- 2. regionalna radionica za stručnjake: „Izazovi stručnjaka u radu s djecom s rijetkim bolestima i/ili teškoćama u razvoju i njihovim obiteljima“, Maja Bonačić, mag.psih.
- online predavanje: „Djeca u susretu s novom realnošću“, dr. Ranko Rajović
- online tribina „Može li razvojna procjena djece rane i predškolske dobi biti izazov za mentalno zdravlje?“, HURID
- online predavanje: „ADOS-2 – opservacijski protokol za dijagnostiku autizma“, prof.dr.sc. Maja Cepanec

- webinar: „Transdisciplinarni pristup – prednosti i izazovi“, Jasmina Gagula, dipl.physioth., Mali dom
- online predavanje: „Osobe s poremećajem iz spektra autizma i emocije – predstavljanje priručnika *Osjećaji od JA*“, Sanja Barić, mag.rehab.edu.
- 4. regionalna radionica „Praktične i kreativne tehnike za inkluziju djece s rijetkim bolestima i/ili teškoćama u razvoju u vrtićkom okruženju“, Maja Bonačić, mag.psih.
- državni stručni skup „Nove mogućnosti u rehabilitaciji, edukaciji i socijalnoj uključenosti osoba s oštećenjem vida“, AZOO, voditelji Mara Capar, Robert Cimperman
- webinar: „Komunikacija u rehabilitaciji“, Robert Čolić, komunikacijski trener u organizaciji
- online predavanje: „PECS – komunikacija putem razmjene sličica – primjer dobre prakse“, Iva Kovačić, mag.rehab.edu., Mateja Vukašinec, mag.rehab.edu.
- webinar: „Partnerski odnos s obitelji“, Mirjana Marojević, socijalna radnica, Mali dom
- online predavanje: „Neuroplastičnost nakon rane ozljede mozga“, doc.dr.sc. Ana Katušić, mag.rehab.edu.
- webinar: „Sportske aktivnosti u radu s djecom, mladima s višestrukim razvojnim teškoćama“, Dražen Viljušić, kineziterapeut
- online tribina: Obitelji usmjerena rana intervencija u djetinstvu“, HURID
- webinar: „Veliko I u kurikulumu“, Martina Celzić edu.reh., Mali dom
- online predavanje: „Uloga edukacijskog rehabilitatora u postupku vještačenja“, Tina Tortić, prof.reh.
- online predavanje: „Psihološka procjena djece s intelektualnim teškoćama“, Snježana Bilać, prof. psih.
- stručni skup u sklopu 5.dana medijske pismenosti: „Razvoj medijske i emocionalne pismenosti od vrtića: finski primjer“, AZOO
- online predavanje: „Razvojni pokret od rođenja do 1. godine kroz Labaovu analizu pokret“, Ivana Macokatić, edu.reh., Mali dom
- online predavanje, okrugli stol: „Psihološko zdravstveni aspekti života osoba s tjelesnim invaliditetom u organiziranom stanovanju“, Centar za pružanje usluga u zajednici Novi Jelkovec
- webinar: „Edukačijski rehabilitator kao dio multidisciplinarnog tima u pristupu osobama s rijetkim bolestima na primjeru bulozne epidermolize“, DEBRA, društvo oboljelih od bulozne epidermolize

- webinar: „Strategije podrške učenju djece s višestrukim teškoćama – okvir intervencije“, Martina Celzić edu.reh. Mali dom
- webinar: „Poveznica motoričke komponente s drugim razvojnim komponentama“, Jelena Špionjak, dipl. physioth. Mali dom
- 6. hrvatski simpozij o ranoj intervenciji u djetinstvu – razumjeri i podržati obitelj djeteta s razvojnim rizicima teškoćama, HURID
- 1. međunarodna znanstveno – stručna konferencija – Inovativne metode i pristupi u radu s djecom s teškoćama u razvoju, Dječji kreativni centar DOKKICA, specijalizirana škola Abot's Lea School, Filozofski fakultet Osijek
- online predavanje u okviru Tjedna psihologije: „Sve što ste željeli znati o gestalt psihoterapiji“, facebook stranica Nepopularna psihologija
- online edukacija Rastimo zajedno mini interaktivna predavanja/radionice, Renata Milanković Belas i Neda Vac Burić
- online predavanje „Negovoreće autistične osobe – Slušamo li ih dovoljno, slušamo li ih uopće?“, facebook stranica Edukacijski rehabilitatori u mreži
- webinar „Važnost medijske i emocionalne pismenosti“, doc.dr.sc. Lana Ciboci Perša i dipl.soc.radnik Nedeljko Marković
- webinar „Komunikacijski izazovi u digitalno doba“, prof.dr.sc. Danijel Laboš
- edukacija/radionica u sklopu projekta „Utrka za život“, Zavod za hitnu medicinu zagrebačke županije sa dvije partnerske ustanove Dom zdravlja Mostar i Zavod za hitnu medicinsku pomoć Crne Gore
- edukacija „Nadzirano četkanje zubi u vrtićima i školama“, Sanja Jelovčić,prof, Hrvatski zavod za javno zdravstvo i Nacionalno povjerenstvo za dentalnu medicinu Ministarstva zdravstva u suradnji s AZOO
- predavanje „Put ka sreći“, predavač Jelena Palikuća u sklopu tjedna psihologije
- predavanje „Predstavljanje programa pripreme za školu za djecu predškolske i školske dobi, s i bez razvojnih teškoća, Tea Vehovec psihologinja, u sklopu tjedna psihologije
- predavanje „Timski (ne)rad“ Mario Zulić,mag.psych
- okrugli stol „Iza i ispred ekrana- djeca i mladi u virtualnom prostoru“, u sklopu tjedna psihologije
- Državni stručni skup „Jezično govorni i komunikacijski poremećaji u ranoj i predškolskoj dobi“, AZOO, Brezak i Cimperman

- Konferencija Saveza edukacijskih rehabilitatora Hrvatske 2022 „Suradnja u edukacijskoj rehabilitaciji“
- MŽSV stručni skup socijalnih pedagoga i posebnim odgojno obrazovnim ustanovama Grada Zagreba, Zagrebačke, Karlovačke, Međimurske, Varaždinske i Bjelovarsko-bilogorske županije
- predavanje u sklopu tjedna psihologije „Kako su se nastavnici nosili s izazovima nastave na daljinu tijekom pandemije?“, Barbara Rončević Zubković
- Interaktivno predavanje „Emocije i spektar (autizam)“, Dubravka-Anka Veršić
- Interaktivno predavanje „Stručni čitalački klub kao oblik stručnog usavršavanja odgojitelja“, Ivana Sošić Antunović
- predavanje „Može li mi mobitel biti terapeut?“, Edita Krizmanić, Marija Domitrović

4.5.5. SURADNJA S RODITELJIMA

Uvažavajući činjenicu da je dijete dio obitelji i da je roditeljski doprinos u poticanju djetetova razvoja osobito važan, kontinuirano se surađivalo s roditeljima kroz sljedeće oblike:

- Inicijalni intervju roditelja pri upisu u vrtić
- Individualni razgovori s roditeljima, s ciljem upoznavanja roditelja s rezultatima opservacije i dijagnostike, djetetovim razvojnim sposobnostima, programom rada za dijete, napretkom djeteta i savjetovanja o postupanju s djetetom kod kuće te po potrebi upućivanje na dijagnostiku
- Kutici za roditelje: tjedno izvještavanje o aktivnostima i događanjima u odgojnoj skupini i postignućima djece
- Izrada pisanih materijala, naputaka, letaka za roditelje, preporuka aktivnost

Roditelji su u lipnju imali priliku ispuniti upitnik te ocijeniti zadovoljstvo programom i dosadašnjom suradnjom te iznijeti svoja očekivanja i specifične potrebe.

Na temelju prikupljenih podataka vidljivo je kako je uz ranije prepoznavanje teškoća u razvoju povezano i ranije uključivanje u adekvatan program podrške - djeca se u prosjeku uključuju u poseban program u dobi 3-4 godine.

Iz odgovora roditelja korisnika čini se kako roditelji uviđaju važnost vrtića kao podrške obitelji te važnost savjetodavne uloge stručnjaka. Ipak, velika većina djece uključena je u

dodatne terapijske intervencije izvan vrtića i to najčešće više puta tjedno. Neki od prijedloga roditelja vezano uz unaprjeđenje su: više individualnog terapijskog rada te više radionica s roditeljima i djecom. Većina roditelja izražava zadovoljstvo radnim vremenom, programom i suradnjom.

Potrebno je naglasiti kako je samo oko polovice ukupnog broja korisnika sudjelovalo u ispunjavanju ankete pa dobivene informacije o potrebama, iskustvima i zadovoljstvu programom treba provjeriti. Smatramo kako treba nadalje timski promišljati o načinima unaprjeđenja suradnje i poticanju roditelja na aktivno sudjelovanje u kreiranju i provođenju programa.

4.5.6. SURADNJA S VANJSKIM USTANOVAMA

S ciljem podizanja stručnih kompetencija, promicanja stručne teorije i prakse, ali i što kvalitetnijeg zadovoljavanja prava i potreba djece s teškoćama stručni djelatnici su kontinuirano surađivali s brojnim ustanovama:

- Edukacijsko- rehabilitacijski fakultet i Centar za rehabilitaciju ERF –a
- Ministarstvo znanosti i obrazovanja
- Agencija za odgoj i obrazovanje
- Centar za socijalnu skrb Velika Gorica
- Centar za odgoj i obrazovanje djece i mladeži Velika Gorica
- Udruge za djecu i mlade u Velikoj Gorici i Zagrebu
- Savez edukacijskih rehabilitatora Hrvatske
- Udruga edukacijskih rehabilitatora Grada Zagreba i Zagrebačke županije
- Centar za djecu, mlade i obitelj Velika Gorica
- Dječji vrtić „Velika Gorica“
- Dječji vrtić Ciciban
- Dječji vrtić Lojtrica
- Udruga „Sunčica-Velika Gorica“
- Osnovne škole s područja Velika Gorice
- Gradska knjižnica Galženica

V. OBRAZOVANJE I STRUČNO USAVRŠAVANJE

U obrazovanju i stručnom usavršavanju tokom pedagoške godine nastojali smo razvijati i jačati komunikacijske vještine potrebne za rad s djecom i odraslima, kao odgojiteljskih kompetencija za rad u svakodnevnim i izvanrednim uvjetima.

Organiziranje stručno-pedagoške prakse

Tijekom godine stručno-pedagošku praksu u našem Vrtiću obavljale su studentice redovnog i izvanrednog studija Učiteljskog fakulteta i uz podršku mentorica uspješno su realizirale sve postavljene zadaće stručno-pedagoške prakse.

Uvođenje pripravnika u samostalan odgojno-obrazovni rad

Uvođenje odgojitelja pripravnika, uspješno završeno, i položen stručni ispit:

1. Odgojiteljica Ines Hižar uspješno je položila stručni ispit u ožujku 2022. godine, mentorica Sanja Zlodi
2. Odgojiteljica Marta Klafurić uspješno je položila stručni ispit u studenom 2021.godine, mentorica Nada Babić Čavrak

Odgojiteljice pripravnice čije stažiranje nije završeno:

1. Evelin Holjevac
2. Petra Kovačević

Napredovanje u zvanju

- Odgojiteljica Sonja Sudar prijavljena je AZOO za napredovanje u položajno zvanje odgojitelj mentor.
- Odgojiteljica Božena Tomina prijavljena je AZOO za napredovanje u položajno zvanje odgojitelj savjetnik
- Odgojiteljica Gordana Mikulčić prijavljena je AZOO za napredovanje u položajno zvanje odgojitelj mentor

5.1. STRUČNO USAVRŠAVANJE

5.1.1. Edukacije, predavanja, stručni aktivи, radionice i radni dogovori u dječjem vrtiću

1. Stručni aktiv „Komunikacija s djecom“ (B. Miletić, psiholog I. Miloš, eduk.reh.)
2. Stručni aktiv „ Komunikacija s roditeljima“ (B. Miletić, psiholog, I. Miloš, eduk.reh.)
3. Stručni aktiv „Komunikacijski i jezično-govorni razvoj u jaslicama-poticanje razvoja i prevencija nastanka komunikacijskih i jezično-govornih teškoća kod djece“ (J. Matijević, logoped, S. Borovec, logoped-pripravnik).
4. Predavanje „Vrijednost slikovnice u vremenu digitalne tehnologije“ (J. Matijević, logoped P. Žuvela, logoped).
5. Stručni aktiv „Spremnost djeteta za školu“ (B. Miletić, psiholog, P. Žuvela, logoped I. Miloš, eduk.reh.)

U ovoj pedagoškoj godini održano je pet sjednica Odgojiteljskog vijeća (dnevni red nalazi se u posebnom zapisniku)

Sastanci stručnog tima su se održavali tijekom pedagoške godine jedanput mjesечно.

Radni dogovori koje je sazivala ravnateljica, stručni suradnici i zdravstvena voditeljica održavani su tijekom pedagoške godine sukladno mogućnostima i potrebama.

5.1.2. Edukacije, predavanja, stručni aktivи, radionice u organizaciji Agencije i vanjskih suradnika i ustanova

Izdvajamo sljedeće edukacije:

- Online stručni skup „Stvaranje poticajnog okruženja na području odgoja i obrazovanja“, AZOO
- Online stručni skup „Kako razvijati medijsku i emocionalnu pismenost od vrtića-finski primjer“, AZOO
- Stručni skup „Matematika u DV- Abakus tehnika i Montessori metoda“, AZOO
- Stručni skup „Matematika u dječjem vrtiću“, AZOO
- Stručni skup „Zaštita zdravlja“, AZOO

- Stručni skup „Psihosocijalni aspekt liječenja i oporavka djece oboljele od malignih bolesti i važnost uloge odgojno-obrazovnih ustanova u pružanju adekvatne podrške“, AZOO
- Stručni skup „Različiti teorijski pristupi u praksi i istraživanjima u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju“, AZOO
- Webinar „Dobrobit djeteta u kontekstu obitelji (childwell)-otpornost nastavnika, roditelja i djece“, Društvo psihologa u Splitu
- Webinar „Pripreme za školu-nekada i danas“, Okitoki
- Psihoedukacijska radionica „Učimo glumeći“, GKVG
- Online edukacija „Odgojni stilovi roditelja“, Udruga „Ti si ok“
- Edukacije u organizaciji udruge Pragma
- Online edukacija „Boje“, KOHO pedagogija
- Okrugli stol na temu „Iza i ispred ekrana- djeca i mladi u virtualnom prostoru“, ERF
- Webinar „U školske klupe bez puno muke“, PiaMia
- Edukacija „Postupci prijelaza iz dječjeg vrtića u osnovnu školu“, Alfa edukacije
- Edukacija „Koliko rano je dovoljno rano?“, Alfa edukacije
- Tribina povodom 15.Tjedna psihologije-„Kako su bliskost i povezanost važni za očuvanje mentalnog zdravlja?“, CZDMO

* *Stručna usavršavanja ravnateljice i stručnih suradnika nalaze se u individualnim izvješćima koja su sastavni dio ovog izvješća*

VI. SURADNJA SA RODITELJIMA

Pedagoška godina 2021./2022. bila je izazovna i zahtjevala fleksibilnost i prilagodbu u svim aspektima rada, pa tako i u realizaciji suradnje s roditeljima. Odgojno-obrazovni djelatnici prilagodili su se mogućim i dostupnim oblicima suradnje i komunikacije s roditeljima u nastojanju njegovanja partnerskog odnosa s roditeljima, i aktivnog uključivanja roditelja u rad Vrtića.

Suradnja s roditeljima realizirana je kroz slijedeće oblike i sadržaje:

- *inicijalni razgovori* s roditeljima novoupisane djece koje su provodili stručni suradnici
- *roditeljski sastanci* održavani su prema potrebi i aktualnoj epidemiološkoj situaciji, uz prilagođavanje epidemiološkim mjerama
- svakodnevna suradnja s roditeljima vezano uz izmjenu informacija o djetetu
- planirani individualni razgovori odgojitelja s roditeljima (informiranje roditelja o napredovanju djeteta, funkcioniranju u skupini, individualizaciji pristupa)
- roditeljski kutići: plan događanja za aktualni tjedan, novosti, zamjene odgojitelja, zahvale za suradnju i pomoć, pozivi na suradnju, izvještaji, dječji komentari i sl.
- izlaganje produkata dječje igre i stvaranja: radovi su sve više obogaćeni informacijama o procesu u kojem su nastali, daju bogatu sliku ukupnog stvaranja, osobina i postignuća djece
- zbirka izreka, radova i događanja koja se pripremala za predškolske skupine na kraju godine
- sudjelovanje roditelja u uređenju i obogaćivanju materijalne sredine vrtića
- savjetodavni rad stručnih suradnika s roditeljima (izbor programa za dijete, teškoće prilagodbe, poticanje razvoja djeteta s teškoćama u razvoju i posebnim potrebama, spremnost djeteta za polazak u školu i dr.)
- pisani materijali koje su pripremili odgojitelji i stručni suradnici: letci, preporuke aktivnosti, edukativni članci, brošure i dr. (između ostalih materijala izdvajamo

brošuru za roditelje novoupisane djece, edukativni materijal za roditelje školskih obveznika, edukativne materijale o potresu)

- informiranje roditelja o tekućim zbivanjima putem internetskih stranica vrtića, razmjena informacija putem elektronske pošte
- različiti oblici online komunikacije u suradnji s roditeljima – telefonske konzultacije, whatsapp ili viber grupe za informiranje, komunikacija e-mailom
- upućivanje roditelja na korisne izvore informacija, predavanja i literaturu vezano uz aktualne teme
- anketa za roditelje vezano uz iskustvo i zadovoljstvo suradnje sa stručno-razvojnom službom dječjeg vrtića
- upitnik za roditelje – procjena zadovoljstva kvalitetom usluge

Roditelji u anketama izražavaju potrebu za komunikacijom uživo s odgojiteljima i stručnim suradnicima, te ju ističu kao preferirani oblik suradnje. Kao odgojno-obrazovni stručnjaci, također smatramo kako online komunikacija ima svoje prednosti, no ne može u potpunosti nadomjestiti sve dobrobiti komunikacije uživo, stoga planiramo nadalje njegovati i provoditi tradicionalne oblike suradnje u skladu s mogućnostima.

6.1. PROCJENA ZADOVOLJSTVA VRTIĆEM OD STRANE RODITELJA NA TEMELJU ANKETE

I ove pedagoške godine, Vrtić je suradnju s roditeljima produbio i kroz upitnik zadovoljstva vrtićem. Roditelji su kroz anonimno ispunjavanje izrazili svoje mišljenje po pitanju različitih tema i područja rada vrtića.

Ukupno je ispunjena 295 anketa. Za pojedina pitanja je napravljena statistička obrada, a rezultati slijede u nastavku.

U prosjeku, preko 87% roditelja je zadovoljno sigurnošću djece u vrtiću. Neki roditelji navode potrebu za renovacijom prostora vrtića te ističu potrebu za uvođenjem šifre za ulaz u vrtić – koja će biti dostupna samo roditeljima.

Po pitanju prehrane, najmanje 72% roditelja (ovisno o objektu) je iskazalo zadovoljstvo. Neki od prijedloga za poboljšanje su manje bijelog kruha i više vrsta ribe.

Oko 82% roditelja je zadovoljno odgojno-obrazovnim radom. Od nekih sugestija izdvajaju se:

- Prevelik broj djece u skupini
- Roditelji iskazuju želju za uvid u odgojno-obrazovni rad odnosno veću upućenost u isto

Oko 80% je u potpunosti (ocjena 5) ili gotovo u potpunosti (ocjena 4) zadovoljno ponudom dodatnih sadržaja koji se nude unutar vrtića (zabavni, kulturni, sportski, izleti i dr.). Roditelji ističu želju za većim brojem priredbi, kazališnih predstava i izleta.

Roditelji djece školskih obveznika su uglavnom u potpunosti zadovoljni pripremom za školu dok je nekoliko djelomično zadovoljno programom.

Oko 76% roditelja smatra da su socio-emocionalne potrebe djece u potpunosti zadovoljene. Neki od komentara ističu potrebu za većim brojem odgojitelja te želju za individualnim pristupom svakom djetetu.

Oko 80% roditelja je zadovoljno radnim vremenom vrtića. Više roditelja navodi potrebu za duljim poslijepodnevnim radom vrtića.

Dnevni ritam vrtića (vremenski raspored obroka, aktivnosti i dnevnog odmora), gotovo u potpunosti zadovoljava želje roditelja (85%). Pojedini prijedlozi za poboljšanje su: dnevni odmor – skratiti vrijeme i povećati fleksibilnost za djecu koja nemaju potrebu za spavanjem; više vremena u aktivnostima na zraku.

Oko 70% roditelja iskazuju da su u potpunosti zadovoljni (ocjena 5) ili prilično zadovoljni (ocjena 4) s materijalnim uvjetima i opremljenosti vrtića. Od komentara vezanih uz ovu temu ističe se:

- Želja za renovacijom prostora vrtića
- Ulaganje u edukativne igre za djecu
- Potreba za sportskom dvoranom

Više od 72% roditelja je u prosjeku u potpunosti zadovoljno s količinom informacija koje dobivaju o aktivnostima djece od odgojitelja. Kao način informiranja, najveći broj roditelja ističe razmjenu informacija s odgojiteljem prilikom dolaska po dijete te korištenje WhatsApp grupe. Neki od prijedloga za unaprjeđenje komunikacije su: dvosmjerna komunikacija u WhatsApp grupi, više roditeljskih sastanaka i individualnih konzultacija. Ističe se i nekoliko pohvala na rad odgojiteljica i komunikaciju s njima.

Od oblika suradnje roditelja i vrtića, roditelji ističu individualne razgovore s odgojiteljima, roditeljske sastanke te radionice / zajedničke aktivnosti kao najčešće.

U nastavku slijede neke od tema o kojima bi roditelji žele više saznati:

- Povezujuće roditeljstvo
- Djeca i ekrani
- Strahovi kod djece
- Razvojne faze kod djece
- Prilagodba djeteta na velike životne promjene

VII. SURADNJA SA DRUŠTVENOM SREDINOM

Bitna zadaća u suradnji s društvenom sredinom bila je obogatiti oblike i kvalitetu komunikacije na relaciji Vrtić i društvena zajednica.

Temeljni ciljevi te suradnje su:

- otvorenost Vrtića prema zajednici i građanima našega grada,
- upoznavanje zajednice s djelatnosti i radom u Dječjem vrtiću Žirek,
- upoznavanje djece s drugim okruženjem i ustanovama, te ljudima koji u njima rade.

Zbližavanju Vrtića s lokalnom zajednicom doprinijele su zajedničke akcije, te suradnja s ustanovama i organizacijama koje djeluju u našem gradu.

Tijekom godine kontinuirano se surađivalo s Gradom Velika Gorica: suradnja s gradonačelnikom i zamjenikom gradonačelnika, pročelnikom i savjetnikom Upravnog odjela za predškolski odgoj, školstvo i sport (pitanja djelatnosti predškolskog odgoja, kadrovskih, pravnih, zakonskih i finansijskih potreba za ispravno djelovanje i poslovanje Vrtića, te rješavanje potreba investicijskog održavanja, opremanja i preustrojstva Vrtića), i pročelnicima ostalih Upravnih odjela u Gradu.

Intenzivna suradnja s nadležnim Upravnim odjelom vezana uz unapređenje i informatizaciju postupka upisa u vrtić nastavila se i ove godine, te su svi upisi provedeni online prijavom. Značajna je suradnja s Agencijom za odgoj i obrazovanje, s ciljem stručnog usavršavanja odgojitelja i stručnih suradnika, praćenja i stručnog vođenja ustanove i zakonitosti u djelatnosti, kao i s Ministarstvom znanosti i obrazovanja.

Redovito se ostvarivala suradnja s dječjim vrtićima na području Grada Velike Gorice u vidu upisa djece, razmjene iskustva iz odgojno-obrazovne prakse, te unapređenja odgojno-obrazovnog rada.

Za djecu školske obveznike, stručni suradnici vrtića izdavali su stručna mišljenja o psihofizičkoj spremnosti djece za polazak u školu kada je postojala potreba.

Nastavljena je kontinuirana suradnja s Centrom za socijalnu skrb Velika Gorica vezano uz socijalno ugroženu djecu, djecu pod nadzorom Centra, djecu čiji su roditelji u

postupku rastave, te djecu koja traže ili produžuju nalaz i mišljenje Prvostupanjskog tijela vještačenja. Vrtić je također surađivao s ustanovama za odgoj i obrazovanje djece s teškoćama u razvoju i posebnim potrebama, radi međusobne razmjene iskustava i podrške.

U cilju individualnog stručnog usavršavanja surađivalo se i s Centrom za djecu, mlade i obitelj Velika Gorica, kroz stručna predavanja u organizaciji Centra i individualne konzultacije. Također su neki roditelji po potrebi upućeni na savjetovanje u Centar.

Vrtić je surađivao i sa zdravstvenim ustanovama na unapređivanju zdravlja i kvalitete života u ustanovi.

S velikogoričkim Crvenim križem suradnja je ostvarena sudjelovanjem u humanitarnim akcijama „Vaš dar za pravu stvar“- prikupljanje namirnica za potrebita.

Organizirane su i druge humanitarne akcije za područja pogodena potresom i ratom.

Nastavljena je uspješna suradnja s udrugom Lijepa Naša, u okviru održavanja statusa Eko vrtića u program međunarodne Eko škole, s ciljem ugradnje odgoja i obrazovanja za okoliš u sve segmente odgojno-obrazovnog sustava i svakodnevni život djece i djelatnika Eko-škole. Aktivnosti programa Eko škole realizirane su u suradnji s poduzećima za gospodarenje otpadom: Friš d.o.o. i VG Komunalac. Nastavljena je suradnja s medijima na području Velike Gorice u svrhu promidžbe i informiranja šire javnosti o događanjima, projektima i svečanostima u Vrtiću.

Sudjelovalo se u akcijama i manifestacijama Grada: Dječji tjedan, Grad Gorica prijatelj djece, te Mali fašnik (u suradnji s Turističkom zajedicom grada Velike Gorice), obilježavanje dana Planeta zemlja.

VIII. IZVJEŠĆA O GODIŠNJOJ REALIZACIJI PLANA I PROGRAMA RADA STRUČNIH SURADNICA

8.1. GODIŠNJE IZVJEŠĆE STRUČNE SURADNICE PSIHOLOGINJE REALIZACIJA POSLOVA I ZADAĆA PREMA PODRUČJU RADA:

1. DIJETE

1.1. Praćenje procesa prilagodbe (novoupisane) djece na vrtić

Kroz inicijalne intervjuje dobiveni su podaci o djetetovim potrebama, razvojnim mogućnostima i kompetencijama, osobitostima ponašanja i eventualnim odstupanjima, o osobitostima obiteljskog okruženja. Kroz savjetovanje odgojitelja i roditelja te neposredan rad u skupini je pružena podrška tijekom procesa adaptacije.

U razdoblju prilagodbe poseban naglasak pri procjeni stavlja se na reakcije djeteta prilikom dolaska/ odlaska u/ iz vrtića, zadovoljavanje primarnih potreba (prehrana, san i odmor, obavljanje nužde), odnos prema odgojiteljima i djeci u skupini, preferirane aktivnosti i raspoloženje djeteta.

U razdoblju prilagodbe, osim zadovoljavanja primarnih potreba (prehrana, san i odmor, obavljanje nužde), naglasak se stavlja i na razvijanje osjećaja sigurnosti i povjerenja između djeteta i odgojitelja.

Uslijed ispisa određenog broja djece tijekom godine, upisivana su djeca s liste čekanja te je i tada praćen proces adaptacije novoupisanog djeteta. Sukladno tome, praćenje prilagodbe novoupisane djece na novu sredinu provodi se kroz cijelu godinu.

Za procjenu i praćenje prilagodbe djeteta odgojiteljima su ponuđeni Protokoli za praćenje adaptacije i razvoja djeteta

1.2. Praćenje i procjena cjelokupnog razvoja djece

Cjelokupni razvoj djece se prati tijekom cijele pedagoške godine, a po potrebi se provodi multidisciplinarno ovisno o individualnim specifičnostima svakog djeteta.

Prilikom inicijalnog razgovora, psiholog se upoznaje s djetetom te kroz razgovor s roditeljima i neposrednu opservaciju i interakciju s djetetom, dobiva se početni uvid odnosno radi se prva trijaža. Nakon dobivenih početnih informacija te nakon procesa prilagodbe, provodi se praćenje djece po skupinama. Opservira se ponašanje djeteta u različitim situacijama, proces socijalizacije s vršnjacima te emocionalna zrelost. Ako se primijeti određeno odstupanje od očekivanog razvoja – bilo u smjeru teškoća ili u smjeru darovitosti, provodi se individualno psihološko testiranje. Kroz standardizirane testove te razvojne ljestvice, dobivaju se rezultati koji se vrednuju s obzirom na važeće norme. U procesu detekcije i procjene, suradnja s odgojiteljima je od iznimne važnosti. Odgojitelji su bogat izvor informacija o djetetovom svakodnevnom funkcioniraju, napretku i promjenama. Također su vrlo važna karika u implementaciji intervencijskih postupaka ako se za to ukaže potreba. Pokazalo se da se kroz suradnju s roditeljima, odgojitelja i stručnih suradnika, postižu najbolji dogовори i promjene za dijete.

I ove pedagoške godine provodila se individualna razvojna procjena jasličke i vrtićke djece. U tu svrhu uglavnom su korišteni psihološki testovi Ravenove obojene marice i Bender geštalt vizuo motorički test te Crtež čovjeka.

Dosadašnjim radom je potvrđeno je da uslijed velikog broja djece u odgojnim skupinama i prema Državnom pedagoškom standardu raspoređenih na jednog psihologa stručnog suradnika, ako nije riječ o djetetu s razvojnom teškoćom ili značajnim poteškoćama u ponašanju, veliki broj djece zaobiđe primarna prevencija i intervencija.

Stoga, cilj razvojne procjene jest poticanje primarne prevencije od rane dobi djeteta, kako bismo što ranije uočili djecu koja su niske razine samopouzdanja, manjka socijalnih vještina, manjka (ili neadekvatne) podrške i poticaja od strane obitelji itd. U tu svrhu, s roditeljima se tijekom cijele pedagoške godine održavaju savjetovanja.

Praćenjem razvoja u cjelini i prema određenim razvojnim područjima, uočena su kod pojedine djece odstupanja u razvoju.

Najveći broj djece koja se nalaze u praćenju i/ili tretmanu psihologa su sa socioemocionalnim teškoćama (uglavnom blaža odstupanja). Dio navedenih teškoća je detektiran kroz razmjenu informacija s odgojiteljima i opažanje u skupini dok je dio otkriven prilikom procjene spremnosti za školu.

Ove pedagoške godine provedeno je 25 procjena razvojnog statusa djece.

Također, procjenjeno je 14 potencijalno darovite djece, s kojom se kontinuirano radilo u vidu Igraonice za potencijalno darovitu djecu, kao i u redovnim skupinama. Redovite skupine su se opremile didaktikom za rad s potencijalno darovitom djecom, a odgojitelji educirali za korištenje iste.

Za svu djecu koja su u praćenju psihologa vodi se psihološka dokumentacija, tj. individualni dosje djeteta koji pruža uvid u sustavno praćenje razvoja i napredovanja djeteta, evidentiranje testovnih rezultata i podataka prikupljenih opservacijom i procjenom, kao i nalaze i mišljenje psihologa koji se po potrebi i/ili zahtjevu šalju u vanjske institucije. Dokumentacija sadrži i sažetke informativnih i savjetodavnih razgovora koji su provedeni s odgojiteljima i roditeljima u cilju poticanja razvoja djeteta.

1.3. Individualni psihološki i psihoterapijski rad s djecom

Tijekom godine uključivana su djeca u individualni terapijski tretman, ovisno o aktualnoj problematiki i intenzitetu ometajuće simptomatologije.

Terapijski postupak uključuje susrete jednom tjedno po 45 minuta. Kroz simboličku igru, kreativne rada dijete se potiče u usvajanju vještina samopodrške, podrške, izražavanja emocija, poticanju samopouzdanja. Također, primjenjivane su tehnike koje su bazirane na kognitivno – bihevioralnom psihoterapijskom pristupu, posebice kod anksioznih poremećaja.

U radu s djecom najčešća problematika su bile poteškoće s kontrolom impulsa, manjak socijalnih vještina, socijalna fobija te različite anksiozne smetnje. Jedan od ključnih aspekata terapijskog rada s djecom jest suradnja s roditeljima i uključivanje istih u predstojeći proces.

Ove pedagoške godine, u kontinuirani terapijski rad je bilo uključeno 9 djece u dobi od 5 do 7 godina.

Ukupno, ove pedagoške godine su provedena su 159 termina s djecom, uključujući individualne procjene te individualni tretmanski postupak.

U sastavu DV Žirek nalaze se također djeca s teškoćama u razvoju u posebnom programu područnog vrtića Svačićeva 12. Djeca iz posebnog programa su uključena u sustav praćenja, dok su individualni ili tretman u skupini provodili isključivo defektolog i logoped.

1.4. Razvoj djece u predškolskim skupinama

Razvoj djece predškolske dobi sustavno i sistematično je praćen te se provodila procjena (i po potrebi testiranje) sposobnosti/spremnosti za školu. Psihološka procjena djece školskih obveznika provođena je tijekom cijele pedagoške godine, uz kontinuirano savjetovanje i usmjeravanje odgojitelja za neposredni rad s navedenom skupinom djece. **Ove pedagoške godine, provedeno je 49 individualnih testiranja spremnosti za školu.** Testirana su djeca za koje su utvrđena određena odstupanja od strane odgojitelja, roditelja ili stručnog tima. **U suradnji s logopedinjom, napravljena je trijaža djece polaznika programa „Male škole“**, kako bi se dobio uvid u razvijenost vještina i kompetencija potrebnih za upis u školu. I ove pedagoške godine pisana su mišljenja stručnog tima o psihofizičkoj spremnosti za školu za djecu školske obveznike kod kojih je evidentirano neko razvojno odstupanje tj. nespremnost za polazak u osnovnu školu. Razlozi nedovoljne spremnosti za školu (a potom i odgode polaska u školu) uglavnom su nedovoljna govorno-jezična razvijenost i emocionalna nezrelost.

Također, ove pedagoške godine traženo je i mišljenje za prijevremeni upis djeteta u školu.

1.5. Radionice za djecu

Praćenjem ponašanja djece, ove pedagoške godine je uočena potreba za radionicama o osjećajima za djecu od 5 do 7 godina. **Provedene su tri radionice o osjećaju straha te jedna radionica o osjećaju ljutnje.**

Radionice su imale za cilj podučiti djecu kako identificirati osjećaj u tijelu i povezati sa situacijama u kojima se javlja. Također, djeca su se mogla upoznati s načinima nošenja s intenzivnim osjećajima.

U svrhu prevencije nasilja i zlostavljanja, provedena je i radionica na temu „Moje tijelo je moje“ u jednoj odgojnoj skupini. Svrha radionice je bila poučavanje djece o ponašanjima kojima se mogu zaštитiti.

Roditelji su se također upoznali s održanim radionicama kroz plakate u roditeljskim kutićima.

1.6. Projekt „Sigurnije škole i vrtići“

Vrtić je u suradnji s Crvenim križem i ove godine nastavio provoditi projekt „Sigurnije škole i vrtići“.

Cilj projekta je stvaranje poticajnog okruženja za sustavnu provedbu i prepoznavanje važnosti tema pripreme za sve vrste izvanrednih situacija, prve pomoći, psihosocijalne podrške i općenite sigurnosti u školama i vrtićima te prepoznavanje potrebe za kontinuiranim educiranjem građana od najranije životne dobi i poticanje na njihovo cjeloživotno učenje i usavršavanje znanja, vještina i kompetencija iz prve pomoći, priprema za sve vrste izvanrednih situacija i psihosocijalne podrške.

U projektu je sudjelovalo pet odgojnih skupina (u svakom objektu jedna). Radionice su održane u suradnji s zdravstvenom voditeljicom i psihologinjom.

Teme održanih radionica:

- Komplet za izvanredne situacije - Set2Go
- Upoznavanje sa žurnim službama
- Broj žurnih službi
- Edukacija iz prve pomoći
- Plakat na temu „Prva pomoć“
- Sigurnosni postupak u slučaju potresa
- Podizanje svijesti o nasilju nad djecom – „Moje je tijelo moje“

Uz to, održane su radionice prve pomoći za odgojitelje.

S obzirom na broj uključenih skupina i održanih radionica, vrtić se kvalificirao za dobivanje oznake „Siguran vrtić“.

1.7. Uključivanje djece, raseljenih osoba iz Ukrajine u rani i predškolski odgoj

Tijekom ove pedagoške godine, u Dječji vrtić Žirek je upisano šest djece iz Ukrajine. Djecu se uključivalo u odgojne skupine prema njihovoj kronološkoj dobi i prema organizacijskim mogućnostima vrtića. S obzirom na jezičnu barijeru, komunikacija s djecom se olakšavala korištenjem komunikacijskih kartica s kojima su se upoznali djeca, odgojitelji i roditelji. Upisana djeca, prema riječima roditelja, nisu bila izložena traumatskim prizorima rata i razaranja te se nije uočila potreba za intervencijom u tom području.

S obzirom na upute nadležnog Ministarstva, kao i Osnivača, upisana su sva djeca iz Ukrajine koja su iskazala potrebu za upisom. No uviđa se potreba za pomnjim planiranjem, kako upisa tako i podrške navedenoj djeci (definiranje upisnih kriterija, optimalan raspored djece po ustanovama i dobnim skupinama, pisani materijali za roditelje i dr.)

2. ODGOJITELJI

Rad s odgojiteljima odvijao se kontinuirano tijekom godine, na svakodnevnoj bazi, a obuhvaćao je:

- upoznavanje odgojitelja s razvojnim osobinama novoupisane djece te prijenos relevantnih podataka o djetetu i obiteljskom okruženju
- dogovor o načinu praćenja djece u adaptacijskom periodu (Protokol za praćenje adaptacije i razvoja djeteta)
- pomoć i podršku u razrješavanju adaptacijskih teškoća kod pojedine djece, bilo kroz neposrednu pomoć u odgojnoj skupini, edukativne materijale ili savjetovanje njih i roditelja
- pomoć u prepoznavanju razvojnih i posebnih potreba djece u skupini, korištenje razvojnih lista praćenja
- senzibilizacija odgojitelja za rad s djecom s posebnim potrebama i teškoćama u razvoju, kroz informiranje i educiranje o određenoj posebnoj potrebi/teškoći, dogovaranje o mjerama i sugestijama za rad, uključivanjem u proces praćenja razvoja i napredovanja te konstantnim pružanjem podrške
- edukacije o stručnim temama putem individualnog savjetovanja i pisanih edukativnih materijala
- u suradnji s edukacijskim rehabilitatorom, održani su stručni aktivni na temu „Spremnost djeteta za polazak u školu“, „Komunikacija s djecom“ i „Komunikacija s roditeljima“
- preporuke stručne literature i stručnog usavršavanja; ove pedagoške godine nastojali smo redovito obavještavati odgojitelje o novonabavljenoj stručnoj literaturi
- i ove pedagoške godine, odgojitelji su mogli izraziti svoje mišljenje o svim aspektima svoga rada kroz godišnju valorizaciju

3. RODITELJI

Rad s roditeljima počinje od trenutka upisa djeteta u vrtić i predstavlja značajan aspekt rada psihologa. Rad s roditeljima obuhvaćao je:

- provođenje inicijalnih intervju s roditeljima novoupisane djece putem kojih se dobivaju informacije o djetetu i obitelji, dok se roditeljima pružaju informacije o programima vrtića, dnevnom ritmu života u vrtiću i ostale relevantne informacije. Roditeljima je ponuđena i brošura „Dobro došli u dječji vrtić“ putem koje su se roditelji upoznali s općim funkcioniranjem vrtića, savjetima za proces adaptacije te trenutno prisutnim epidemiološkim mjerama. Također, ako se pokazala potreba, već na inicijalnom razgovoru, roditelji su savjetovani o temama kao što su poticanje razvoja djeteta, odgojni stilovi, poželjne navike korištenja elektroničkih medija i sl.
- ukazivanje roditelju na osobitosti djetetovog razvoja i ponašanja za vrijeme boravka u vrtiću te eventualnim posebnim potrebama i teškoćama u razvoju
- pomoć i podrška roditeljima djece školskih obveznika – informiranje o procjeni i/ili rezultatima testiranja spremnosti za školu i preporuke za pristup djetetu u tom kontekstu (odgojne smjernice, dodatne aktivnosti izvan vrtića);
- informiranje i savjetovanje roditelja potencijalno darovite djece (informiranje o dosadašnjim ponuđenim sadržajima za djecu te dobi i kapaciteta, savjetovanje usmjereno na odgojne pristupe djetetu)
- priprema pisanih edukativnih materijala i letaka za roditelje tijekom cijele pedagoške godine

S obzirom na težnju prakticiranja prevencije i rane intervencije, održan je niz savjetovanja s roditeljima djece urednog razvoja. **Ove pedagoške godine provedeno je ukupno 91 savjetovanja roditelja.** Savjetovanja su bila inicirana od strane roditelja, odgojitelja i/ili psihologa. **Najveći broj savjetovanja je obuhvaćao temu spremnosti djeteta za školu (32), te savjetovanje u vidu kontinuiranog praćenja (33) te temu darovitosti kod djece (11) dok je ostatak savjetovanja (15) bio vezan uz bio vezan uz ostale teme poput privremenih posebnih potreba, anksioznosti i strahova, postavljanja odgojnih granica i sl.**

U suradnji s jednim roditeljem, korisnikom vrtića, provedeno je edukativno predavanje za roditelje jedne vrtičke skupine u objektu Pobrežnica na temu „Ekrani i djeca predškolske dobi“

Roditelji su početkom lipnja dobili anketu o procjeni zadovoljstva vrtićem. Rezultati ankete se mogu vidjeti u za to predviđenom dijelu.

4. DRUŠTVENA SREDINA

Tijekom godine kontinuirano se surađivalo s raznim društvenim institucijama radi unapređivanja odgojno-obrazovnog rada, stručnog usavršavanja, potrebe roditelja i djece za vanjskim tretmanima i dijagnostikom i sl.

Ostvarena je suradnja s Udrugom „Vjetar u leđa“ i Hrvatskim savezom udruga cerebralne i dječje paralize. U sklopu projekta „DAR-KO“, pet odgojitelja je prošlo edukativne module na temu „Darovita djeca s teškoćama - DAR-KO“ - Radionice za dvostruko posebnu djecu“. Također, održana je i radionica u sklopu kraćeg programa za potencijalno darovitu djecu koju su vodile suradnice iz navedene Udruge.

Suradnja je ostvarena i s obrtom Sunac u Velikoj Gorici gdje je psihologinja u suradnji s jednim roditeljem održala predavanje na temu „Ekrani i djeca predškolske dobi“.

Postojala je redovita suradnja s Centrom za socijalnu skrb Velika Gorica vezano uz zaštitu interesa djeteta te podršku, stručni nadzor ili druge intervencije u obitelji (sastanci sa stručnjacima iz Centra, pisanje izvješća i mišljenja itd.). **Ove pedagoške godine napisana su četiri stručna mišljenja na zahtjev Centra.**

Suradnja s osnovnim školama u svrhu upisa djece u prvi razred bazirala se na prijenosu informacija o djeci, njihovim osobitostima i odgojno-obrazovnim potrebama kao i na pisanju Mišljenja o psihofizičkoj spremnosti djece školskih obveznika (korisnika Dječjeg vrtića Žirek). **Na zahtjev roditelja, ove pedagoške godine, napisano je 20 navedenih mišljenja.**

U cilju individualnog stručnog usavršavanja surađivalo se i s Centrom za djecu, mlade i obitelj Velika Gorica, kroz stručna predavanja u organizaciji Centra i individualne konzultacije. Također su neki roditelji po potrebi upućeni na savjetovanje u Centar.

Zbog potrebe usavršavanja surađivalo se s Agencijom za odgoj i obrazovanje i Hrvatskom psihološkom komorom.

Redovito se surađivalo s vrtićima Grada Velike Gorice na poslovima upisa djece u vrtić i premještaja djece između vrtića te individualnih konzultacija s članovima stručnih timova.

5. STRUČNI TIM

Suradnja s članovima stručnog tima i ravnateljicom odvijala se kontinuirano i kvalitetno s ciljem realizacije zadaća i poslova prema Godišnjem planu i programu.

Cijeli stručni tim na čelu s ravnateljicom više puta se kroz godinu susretao radi izvještavanja obavljenih zadaća, planiranja nadolazećeg perioda te pronalaženja zajedničkog rješenja za aktualne probleme.

Timski pristup posebno je bio izražen u praćenju i unapređivanju odgojno-obrazovnog rada, praćenju i tretmanu djece s posebnim potrebama i teškoćama u razvoju te suradnji s roditeljima. Također smo zajednički sudjelovali u planiranju i provedbi ljetne organizacije te izradi Godišnjeg izvješća.

6. STRUČNO USAVRŠAVANJE

U cilju stjecanja novih, aktualnih znanja iz područja predškolske psihologije i rada s djecom predškolske dobi, tijekom godine pohađali su se seminari, predavanja, stručni skupovi, edukacije i sekcije predškolskih psihologa.

Posebno se izdvajaju sljedeći:

- Kognitivno – bihevioralna terapija agresivnosti kod djece (edukacija HUBIKOT-a u sklopu petogodišnje edukacije iz kognitivno bihevioralne psihoterapije)
- Začarani krug OKP-a (edukacija Centra Madrugada)
- ACT pristup u radu s djecom i mladima (edukacija Centra Ježeva kućica)
- Klimatske promjene i prezentacija obrazovne platforme „Sigurna djeca“ (stručni skup AZOO)
- Razvoj jezičnih kompetencija djece i odraslih u dječjem vrtiću (stručni skup AZOO)

Sekcije predškolskih psihologa pružaju podršku struke, pomoći u rješavanju eventualnih poteškoća i dilema u svakodnevnom radu te aktualna saznanja i predavanja iz područja predškolske psihologije.

Također je redovito konzultirana i praćena stručna literatura i periodika, posebice na području psihoterapijskog rada s djecom.

7. MENTORSTVO

Od veljače 2021 do veljače 2022., psihologinja je uključena u mentorstvo pripravnice psihologinje koja je pohađala pripravnički staž u dječjem vrtiću u Slavonskom Brodu. S obzirom na lokaciju i epidemiološke mjere, mentorstvo se odvijalo najviše putem e-maila odnosno telefonski / video pozivima. Nakon popuštanja epidemioloških mera, pripravnica je odradila i planiranu satnicu u Dječjem vrtiću Žirek. Detaljnije informacije o suradnji mogu se vidjeti u izvješću o stažiranju pripravnice.

8.2. GODIŠNJE IZVJEŠĆE EDUKACIJSKE REHABILITATORICE

Zaduženje sati rada realizirano je prema Godišnjem planu i programu, a realizacija zadaća može se prikazati prema navedenim područjima rada.

DIJETE

Osnovne zadaće rehabilitatora u odnosu na dijete bile su otkrivanje, evidentiranje, dijagnostika, praćenje razvoja i (re)habilitacija djece s teškoćama u razvoju.

Tijekom rujna i listopada obavljena je u većoj mjeri trijaža djece s teškoćama u razvoju po svim odgojnim skupinama dječjeg vrtića. S obzirom na naknadne upise tijekom godine, trijaža i praćenje prilagodbe odvijali su se i u dalnjem razdoblju. Evidentirano je **73 djece s različitim teškoćama u razvoju ili s čimbenicima razvojnog rizika**, što je zahtijevalo daljnje praćenje razvoja, obradu ili tretman. Izraženo u postotku, evidentirano je oko 10 % djece s TUR i faktorima rizika. Navedeni podatak ne uključuje djecu s isključivo govorno-jezičnim teškoćama koje evidentira logoped, kao niti one zdravstvene teškoće koje ne zahtijevaju praćenje rehabilitatora. Treba istaknuti da su u navedeni postotak ubrojena djeca s utvrđenim teškoćama, ali i djeca s evidentiranim faktorima rizika koja su zahtijevala praćenje razvoja u svrhu preventivnog djelovanja. Ove godine je evidentirano **15 djece s faktorima rizika ranog razvoja do treće godine**. Potrebno je i nadalje raditi na unapređenju pravovremene detekcije razvojnih rizika i poteškoća kako bi se prevenirale ili umanjile poteškoće u starijoj predškolskoj dobi.

Za djecu kod koje su prije upisa u vrtić ili pri upisu u vrtić utvrđene teškoće u razvoju planirala se podrška prije samog početka pedagoške godine. Već pri upisu u vrtić, tijekom lipnja, rehabilitator je u suradnji sa stručnim suradnicima radio na pripremi uvjeta za uključivanje pojedine djece: razgovorima s roditeljima, prikupljanjem dokumentacije, upućivanjem na dodatne pretrage, izborom odgojne skupine i planiranjem podrške.

Za evidentiranu djecu bilo je potrebno provesti dijagnostičke postupke, odnosno procjenu razvojnih sposobnosti, te utvrditi kakva podrška je djetetu potrebna. Jedan dio djece već je posjedovao medicinsku dokumentaciju, dok je kod pojedine djece u vrtiću napravljena procjena razvojnih sposobnosti. Djeca kod kojih postoji sumnja na složenije teškoće u razvoju upućivana su na pretrage u specijalizirane ustanove s ciljem obavljanja timske diferencijalne dijagnostike i dobivanja preporuke za daljnji tretman. U ovoj pedagoškoj

godini u redovnom programu bilo je **10 djece** s rješenjem jedinstvenog tijela vještačenja (Nalaz i mišljenje), a **16 djece** s Rješenjem HZZO-a vezano uz utvrđene teškoće.

Važna zadaća rehabilitatora u redovitom programu bila je osigurati djeci s teškoćama odgovarajući stupanj podrške s ciljem što boljeg uključivanja u vršnjačku skupinu. Individualnim edukacijsko rehabilitacijskim tretmanom obuhvaćeno je 15 djece koja pohađaju redoviti program, a za 21 dijete podrška je pružana u vidu praćenja razvoja, pružanja podrške u skupini, savjetovanja odgojitelja i savjetovanja roditelja.

Kontinuitet neposrednog rada nije bio jednak za svu djecu (ovisio je o izostancima djece i razdoblju pedagoške godine, te nisu sva navedena djeca uključena u tretman tijekom cijele godine). Djeca koja nisu uključena u tretman obuhvaćena su praćenjem (odnosi se na praćenje razvoja djeteta i funkciranja u skupini, savjetodavni rad s odgojiteljima i roditeljima). Epidemiološka situacija vezana uz pandemiju u pojedinim razdobljima je ograničavala mogućnost kontinuiranog praćenja radi utjecaja na dolaznost djece. Izvan vrtića pojedina djeca uključena su u terapijske programe specijaliziranih ustanova. Najčešće su koristili programe i usluge Poliklinike SUVAG, Specijalne bolnice za djecu s motoričkim teškoćama «Goljak», Bolnice za dječje bolesti Klaićeva, Centra za rehabilitaciju Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta, Centara za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju koji pružaju usluge psihosocijalne podrške ili udruga i privatnih stručnjaka.

U provođenju posebnog programa za djecu s teškoćama u razvoju rehabilitator je sudjelovao u suradnji s roditeljima, prezentaciji i unaprjeđenju programa. Ostvarivala se kontinuirana suradnja s drugim stručnjacima koji rade neposredno u skupinama s djecom uključenom u poseban program.

Za djecu s teškoćama u razvoju vodila se dokumentacija u vidu dosjea djeteta, koji je sadržavao:

- medicinsku dokumentaciju
- zapažanja o funkciranju i rezultate edukacijsko-rehabilitacijske procjene
- individualni plan podrške
- bilješke o neposrednom edukacijsko-rehabilitacijskom radu s djetetom
- evidencije o individualnim razgovorima s roditeljem
- bilješke o suradnji s odgojiteljima i suradnicima
- dječje radove

ODGOJITELJI

Na početku pedagoške godine obavljene su konzultacije s onim odgojiteljima koji će u skupini imati dijete s većim teškoćama u razvoju, s ciljem pružanja informacija o teškoći i posebnim potrebama djeteta te dogovora potrebnih intervencija u organizacijskom, materijalnom ili djelatnom kontekstu.

Odgojitelji su važni suradnici u prepoznavanju djece s teškoćama u razvoju te su za trijažu korištena zapažanja odgojitelja o osobitostima u razvoju djece.

S odgojiteljima koji su ove godine imali djecu s teškoćama u razvoju u skupini realizirana je kontinuirana suradnja tijekom godine, u vidu razmjena informacija o napretku djeteta i savjetovanja o radu s djetetom u skupini. Za pojedinu djecu s teškoćama rehabilitator i odgojitelji zajednički su postavljali ciljeve i planirali aktivnosti u neposrednom radu te zajednički realizirali individualni plan i program. Odgojiteljima su se davale usmene i pisane smjernice te prilagođeni materijali za rad s djecom (socijalne priče, vizualna podrška i dr.). Prema potrebi rehabilitator i odgojitelji zajedno su održavali individualne konzultacije s roditeljima. Otežavajuće okolnosti povremeno su bile promjene u odgojiteljskim timovima tijekom godine, upisi djece tijekom pedagoške godine, te ograničenja održavanja radnih dogovora i radionica.

Odgojiteljima koji rade u skupinama u kojima je uključeno dijete s teškoćama u razvoju pružala se pomoć putem individualnih radnih dogovora, upućivanjem na stručnu literaturu te predavanja i seminare vanjskih ustanova, s ciljem proširivanja stručnih spoznaja i unapređenja odgojno-obrazovnog rada s djecom s teškoćama u razvoju. Rehabilitator je u suradnji sa psihologom tijekom godine organizirao nekoliko stručnih aktiva za odgojitelje u kojima su obuhvaćene teme individualizacije pristupa djeci s teškoćama u razvoju, te zadovoljavanja specifičnih potreba djece i roditelja. Teme aktiva bile su: program predškole, komunikacija s djecom i komunikacija s roditeljima. U skladu sa zadaćama iz Godišnjeg plana vezanim uz temu unaprjeđenja suradnje s roditeljima izrađeni se obrasci za odgojitelje, kao i pisani materijali sa smjernicama i preporukama.

RODITELJI

Rad s roditeljima zauzimao je istaknuto mjesto u radu rehabilitatora. Sadržaji individualnih razgovora s roditeljima bili su:

- Upoznavanje roditelja s uočenim teškoćama u razvoju i pružanje podrške u njihovu razumijevanju.

- Upućivanje roditelja na dijagnostiku ili pretrage prema potrebi (neuropedijatar, psiholog, psihijatar, fizijatar ili stručnjaci edukacijsko-rehabilitacijskog profila iz specijaliziranih ustanova).
- Informiranje roditelja o pravima iz sustava socijalne skrbi; upućivanje na vještačenje vrste i stupnja teškoće u razvoju.
- Zajedničko planiranje rada s djetetom (uključivanje roditelja u habilitaciju i zajedničko postavljanje ciljeva).
- Pružanje informacija o mogućnostima terapije i podrške izvan vrtića (upućivanje na programe rane intervencije i psihosocijalne podrške ili druge programe).
- Kontinuirano informiranje roditelja, davanje uputa, preporuka, kao i edukativnih materijala za rad sa djetetom (preporuke poticajnih aktivnosti, savjetovanje i demonstracija metoda, postupaka i materijala za poticanje razvoja).
- Upućivanje roditelja na sadržaje iz stručne literature.

Stručni suradnik rehabilitator sudjelovao je kod prijema djece u vrtić provođenjem inicijalnih intervjua s roditeljima upisane djece. Na taj način izvršena je prva evidencija djece s TUR, što je važan podatak za planiranje rehabilitacijskog rada u sljedećoj pedagoškoj godini.

Tijekom ove godine suradnja s roditeljima prilagođavala se mogućnostima i epidemiološkim preporukama te su individualni razgovori bili najzastupljeniji oblik suradnje, a korišteni su i svi drugi dostupni načini komunikacije (pisane preporuke, video snimke, telefonski razgovori, whatsapp, e-mail).

U lipnju je roditeljima ponuđen upitnik za procjenu zadovoljstva kvalitete boravka u vrtiću.

SURADNJA SA STRUČNO - RAZVOJNOM SLUŽBOM

Suradnja s ravnateljicom i stručnim suradnicima ostvarivala se kontinuirano s ciljem timskog pristupa radu i realizacije zadaća planiranih Godišnjim planom. Suradnja među članovima stručnog tima osobito je bila potrebna prilikom promjena u organizacijskom ustroju te prilikom planiranja i unapređivanja odgojno-obrazovnog rada.

U pojedinim razdobljima tijekom pedagoške godine bio je potreban pojačan angažman stručnih suradnika u izvršavanju zadaća vezanih uz praćenje protuepidemijskih mjera, kao i u organizaciji rada s učestalom izostancima radi bolesti i samoizolacije. To je zahtijevalo redovitu suradnju sa zdravstvenom voditeljicom i nadležnom epidemiološkom službom.

U suradnji s ravnateljicom i drugim članovima stručnog tima te odgojiteljima, rehabilitator je sudjelovao u odabiru i nabavci didaktike, slikovnica i stručne literature. Potrebno je i nadalje promišljati o obogaćivanju okoline i nabavi pomagala za djecu s teškoćama pri čemu je važno poštivati individualni pristup djetetu.

Praćenje razvoja djece s TUR vršilo se timski. S pojedinim članovima stručno-razvojne službe rehabilitator je surađivao u održavanju konzultacija s roditeljima, što je osobito bilo značajno kada se radilo o djeci s višestrukim teškoćama u razvoju. Sa stručnjacima iz posebnog programa za djecu s TUR prema potrebi se ostvarivala suradnja vezano uz planiranje i unaprjeđivanje odgojno-obrazovnog i rehabilitacijskog rada, vrednovanju rada, upise djece, prijelaze djece u inkluzivne uvjete i dr. Za Program za djecu s teškoćama u razvoju postoji zasebno Izvješće o realizaciji Godišnjeg plana i programa.

DRUŠTVENA SREDINA

S ciljem što boljeg zadovoljavanja prava i potreba djece s teškoćama u razvoju ostvarivala se suradnja s nekim institucijama:

- Dječji vrtići Grada Velika Gorica: Ciciban, „Velika Gorica“, Lojtrica: radni dogовори, razmjena iskustva u uključivanju djece s TUR, suradnja pri upisu djece u vrtiće.
- Grad Velika Gorica, Odjel za društvene djelatnosti i Upravni odjel za predškolski odgoj: radni dogовори- suradnja kod planiranja upisa u vrtić i pripreme i provedbe online upisa, uključivanja djece s teškoćama u vrtić i osiguravanja podrške, prikupljanja statističkih podataka o djeci s teškoćama u vrtiću, konzultacije i dr.
- Centar za socijalnu skrb Velika Gorica: upućivanje na postupak prvostupanjskog vještačenja i ostvarivanje prava iz sustava socijalne skrbi roditelja djece s TUR, suradnja u pružanju podrške roditeljima i djeci.
- Edukacijsko-rehabilitacijski fakultet: upućivanje roditelja na dijagnostiku i savjetovanje u Centar za rehabilitaciju.
- Agencija za odgoj i obrazovanje: stručno usavršavanje.

- Ministarstvo znanosti i obrazovanja: stručno usavršavanje, prikupljanje podataka o djeci s TUR u svrhu sufinanciranja.
- Hrvatska komora edukacijskih rehabilitatora: stručno usavršavanje, praćenje rada i propisa Komore.
- Sekcija predškolskih edukacijskih rehabilitatora Grada Zagreba i Zagrebačke županije: stručno usavršavanje; kontakti s drugim stručnim suradnicima rehabilitatorima s ciljem unaprjeđivanja prakse i razmjene iskustava.
- Savez edukacijskih rehabilitatora Hrvatske: stručno usavršavanje.
- Udruge koje se bave odgojem i obrazovanjem – Udruga «Sunčica», informiranje o programima udruga, upućivanje roditelja.
- Centar za podršku roditeljstvu Rastimo zajedno: vrednovanje i unaprjeđenje programa, vođenje statističkih podataka i stručno usavršavanje.
- Centar za djecu, mlade i obitelj: upućivanje roditelja na pojedine programe Centra, stručno usavršavanje.
- Centar za odgoj i obrazovanje „Velika Gorica“: suradnja sa sručnjacima, upućivanje u programe u okviru psihosocijalne podrške.
- Osnovne škole s područja Velika Gorice: suradnja sa stručnim službama škola vezano uz spremnost djece za školu i upis u školu.

OSOBNO STRUČNO USAVRŠAVANJE

Tijekom godine ostvareno je sudjelovanje na predavanjima, seminarima i stručnim skupovima, u okviru vrtića i izvan njega, s ciljem stjecanja novih znanja s područja odgoja, obrazovanja i rehabilitacije djece s teškoćama u razvoju. Radi pandemije i epidemioloških mjera radilo se uglavnom o online predavanjima.

Stručna usavršavanja obuhvaćala su između ostalog sljedeće teme i stručne skupove:

- „Timski pristup u rješavanju izazova“ (AZOO)
- „Obitelji usmjereni pristup u praksi“ (MURID)
- „Stručna podrška roditeljima i različiti konteksti roditeljstva“ (Centar Rastimo zajedno)
- „Digitalne kompetencije i zaštita djece na internetu“ (AZOO)
- Edukacija za provedbu radionica s roditeljima „Rastimo zajedno mini“ (Centar za podršku roditeljstvu Rastimo zajedno)

- „Migracije i integracija“ (AZOO, HCK)
- Razmjena iskustva i prakse na sastancima Sekcije predškolskih rehabilitatora kao i brojne druge aktualne teme putem predavanja, okruglih stolova i dr.

U praćenju stručne literature i periodike s ciljem primjene novih spoznaja iz područja edukacijsko-rehabilitacijskih znanosti ističu se teme:

- Podrška obiteljima djece s TUR
- Potpomognuta komunikacija – strategije poticanja razvoja komunikacije kod djece s višestrukim teškoćama

OSTALI POSLOVI

Rehabilitator je prema odluci Upravnog vijeća sudjelovao u radu Povjerenstva za upis djece u vrtić, kao predsjednik Povjerenstva. Osobit angažman tijekom svibnja i lipnja je i ove pedagoške godine zahtijevalo sudjelovanje u unaprjeđenju provedbe online upisa u vrtić.

Prema odluci ravnatelja stručni suradnik je sudjelovao u koordiniranju interesne skupine odgojitelja zadužene za uređivanje mrežnih stranica ustanove.

Prema potrebi stručni suradnik je sudjelovao u administrativnim poslovima prikupljanja statističkih podataka za različite svrhe (suradnja s Ministarstvom znanosti i obrazovanja, Zavodom za statistiku, Gradom Velika Gorica).

U cilju razmjene iskustva i prakse te promocije ustanove i edukacijsko-rehabilitacijske struke na jednom od sastanaka Sekcije edukacijskih rehabilitatora prezentiran je rad Posebnog programa za djecu s teškoćama u razvoju.

Zadaće iz Godišnjeg plana realizirane su uz određena odstupanja. Planiranje i realizaciju je u nekim razdobljima otežavala epidemiološka situacija koja je u pojedinim razdobljima utjecala na prisutnost djelatnika i redovitost dolazaka djece u vrtić, kao i ograničavala mogućnost planiranja i održavanja pojedinih aktivnosti.

Poteškoću u radu još uvijek predstavlja velik broj djece u pojedinim odgojnim skupinama, što se samo djelomično kompenzira podrškom dodatnog odgojitelja u skupini. U cilju kvalitetnije inkluzivne prakse treba težiti optimalnom broju djece u skupinama te nastaviti s praksom podrške „trećeg“ odgojitelja.

8.3. GODIŠNJE IZVJEŠĆE STRUČNOG SURADNIKA LOGOPEDA

Objekt: Koprivnička, Dobrilina, Zagrebačka, Program predškole

Poticanje razvoja komunikacije ,jezika i govora u predškolskoj ustanovi ima sve veću važnost budući da su uvjeti obiteljskog života mijenjaju: roditelji zbog prezaposlenosti sve manje vremena provode s djecom i primorani su dijete upisati u vrtić. Stoga je uloga odgojitelja osmišljavanje strategija za poticanje komunikacijskog i jezično-govornog razvoja uz dobro poznavanje miljokaza urednog razvoja jezično- gorvne komunikacije i pomoć stručnog suradnika logopeda.

Razvoj govora ne ide u vrijek očekivanim tempom niti u skladu s kronološkom dobi. Zato je važno na vrijeme prepoznati odstupanja u razvoju govora i pravodobno reagirati. prioritetne zadaće ove godine bile su:

- prevencija – otkrivanje djece s jezično-govornim poremećajima, savjetovanje roditelja i odgojitelja;
- uključivanje u tretman logopeda – organizacija vježbi za djecu kod koje su dijagnosticirani komunikacijski i jezično-govorni poremećaji, realizacija terapije, edukacija roditelja za adekvatnu pomoć djeci.

ORGANIZACIJA RADA

Rad logopeda realiziran je u okviru redovnog programa i radi svaki dan od ponedjeljka do petka na objektu DV Žirek u Koprivničkoj 2 , a pokriva i objekt u Dobrilinoj, Zagrebačkoj i Program predškole.

Radno vrijeme logopeda raspoređeno je u dvije smjene: - utorak, srijeda i petak od 9.00 do 16.00 za objekt u Koprivničkoj 2 - ponedjeljak i četvrtak od 11.00 do 18.00 sati za djecu iz objekta u Dobrilinoj, Zagrebačkoj i Programu predškole koju su dovodili roditelji na objekt u Koprivničkoj.

Radno vrijeme logopeda je 35 sati tjedno. Ostatak do 40 sati ostvaren je preraspodjelom poslova u ili van vrtića (nakon radnog vremena) i to na poslovima: stručnog usavršavanja (OV, aktivni, seminari, predavanja, stručna literatura), suradnje s roditeljima (rad na prevenciji, individualni razgovori), te suradnje s drugim ustanovama. Dokumentacija rada logopeda sadržava: Dnevnik rada logopeda (godišnji plan, tjedni i dnevni planovi te

realizacija rada), Dosje djeteta (za svako dijete koje je uključeno u logopedski tretman u vrtiću).

I ove pedagoške godine epidemiološka situacija zbog širenja zaraze virusom Covid – 19 značajno je utjecala na rad s djecom. Česta oboljenja i izolacije otežale su kontinuiranost provođenja logopedske terapije i time smanjile mogućnost ublažavanja /otklanjanja teškoća.

Zadaće su realizirane prema područjima:

1. DIJETE

Otkrivanje djece s poremećajima jezično-govorne komunikacije realizirano je na slijedeće načine:

- informacijama o uočenom odstupanju od strane logopeda u vrtiću
- informacijama o uočenom odstupanju od strane odgojitelja
- informacijama o uočenom odstupanju od strane roditelja
- putem inicijalnih intervjua s roditeljima novoprimaljene djece koji su radili članovi stručnog tima vrtića
- uputama djetetovog liječnika da se jave kod logopeda

Tablica 1. Vrste poremećaja prema dobi objekte Tomaševićeva, Koprivnička, Svačićeva, Dobrilina, Zagrebačka (ukupan broj djece kod obje logopedinje)

Vrste poremećaja	Dob djece				Ukupno
	1-3	3-4	4-5	5-7	
Artikulacijski poremećaj i/ili fonološki poremećaj		3	24	52	79
Jezični poremećaji		4	3	5	12
Poremećaji tečnosti govora	1		4	5	10
Usporen razvoj govora/ Nedovoljno razvijen govor	12	7	1		20

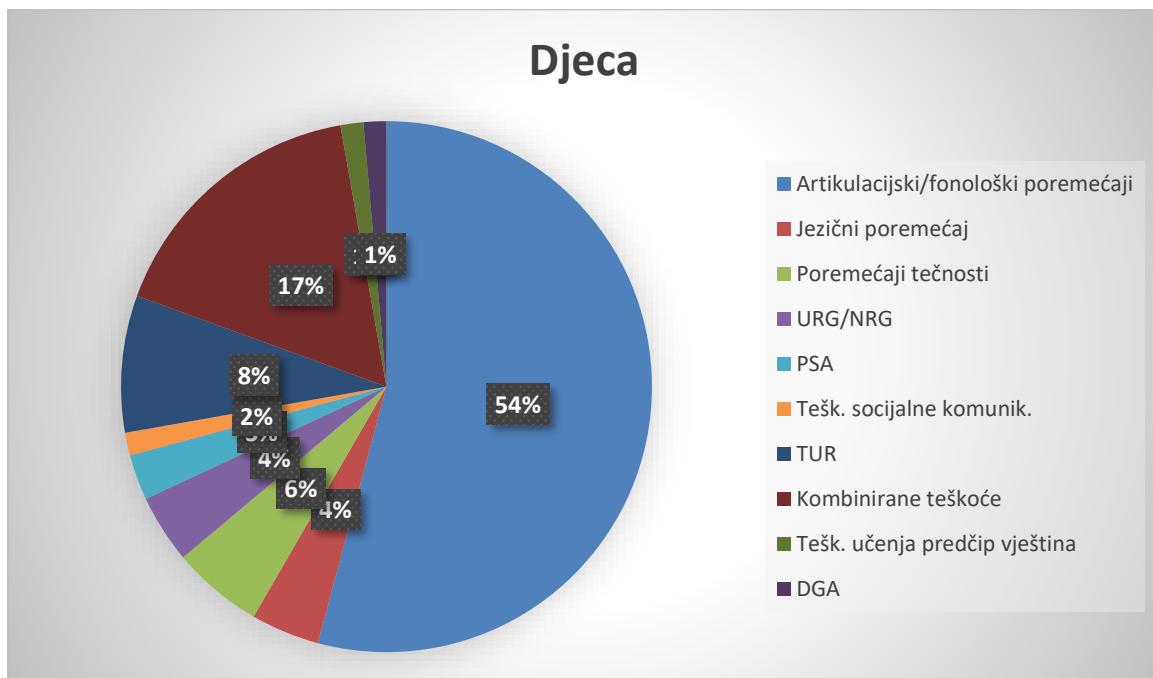
Teškoće socijalne komunikacije		1		5	6
Poremećaj spektra autizma	1			1	2
Dječja govorna apraksija	1				1
Poremećaji glasa					0
Selektivni mutizam				1	1
Rascjep usne i/ili nepca			1		1
Višejezičnost					0
Oštećenje sluha					0
Teškoće usvajanja predvještina čitanja i pisanja				4	4
TUR			1	5	6
Kombinirane teškoće	Artikulacijski i/ili fonološki porem./ Teškoće usvajanja predčip vještina			11	11
	Jezični poremećaj/ Artikulacijski i/ili fonološki porem./		2	4	1
	Jezični poremećaj/ Teškoće usvajanja predčip-a i predmatem.vještina			1	1
	Jezični poremećaj/ Artikulacijski poremećaj/ Teškoće usvajanja predčip-a i predmatem.vještina			1	1

Artikulacijski i/ili fonološki poremećaj/Poremećaji tečnosti govora		3	2	5
Socijalna deprivacija/artik. i/ili fonol. poremećaj			1	1
Socijalna deprivacija/Usporen razvoj govora		1		1
Teškoće socijalne komunikacije/Usporen razvoj govora	1			1
Višejezičnost/Poremećaj tečnosti govora			1	1
Višejezičnost/Usporen razvoj govora	1			1
Ukupno	17	18	41	96
				172

Tablica 2. Vrste poremećaja prema dobi za objekte Koprivnička, Zagrebačka, Dobrilina, Program predškole

Vrste poremećaja	Dob djece				Ukupno
	1-3	3-4	4-5	5-7	
Artikulacijski poremećaji/Fonološki poremećaji			10	29	39
Jezični poremećaji		1	1	1	3
	1		2	1	4

Poremećaji tečnosti					
Usporen razvoj govora/ Nedovoljno razvijen govor	3				3
Teškoće socijalne komunikacije				1	1
Poremećaj spektra autizma	1			1	2
Dječja govorna apraksija	1				1
Teškoće usvajanja predvještina čitanja i pisanja				1	1
TUR			1	5	6
Kombinirane teškoće	Artikulacijske/teškoće predčip vještina			4	4
	Jezični poremećaji/Teškoće usvajanja predčip i predmat.vještina			1	1
	Jezični poremećaji/teškoće usvajanja predčip i predmat.vještina/artikulacijske teškoće			1	1
	Artikulacijski poremećaji/Jezične teškoće	2	3	1	6
					72

Od ukupnog broja evidentirane djece (172), 72 djece obuhvaćeno je programom rada logopeda na objektima u Koprivničkoj, Zagrebačkoj, Dobrilinoj i Programu predškole. Najveći broj djece je u dobi od 5 do 7 godina starosti. Najčešći je poremećaj izgovora glasova – artikulacijski i fonološki (39), zatim djeca s kombiniranim teškoćama (12), djeca s teškoćama u razvoju uključena u inkluzivne skupine (6), djeca s poremećajem tečnosti govora (4), usporenim razvojem govora/nedovoljno razvijenim govorom (3), razvojni jezični poremećaj (3), poremećaj spektra autizma (2), teškoće socijalne komunikacije (1), dječja govorna apraksija (1) i teškoće učenja predvještina čitanja i pisanja (1).

Kombinirane teškoće podrazumijevaju kombinaciju dvaju i više teškoća kod jednog djeteta i to: artikulacijski poremećaji/jezične teškoće (6), Artikulacijske/teškoće učenja predčip vještina (4), jezični poremećaji/teškoće usvajanja predčip i predmat.vještina (1), Jezični poremećaji/teškoće usvajanja predčip i predmat.vještina/artikulacijske teškoće (1)

Nakon otkrivanja govornog poremećaja kod djeteta se provodi dijagnostički postupak u vrtiću koji se odnosi na procjenu jezično-govornog statusa i uzimanja anamnestičkih podataka od roditelja i odgojitelja. Ukoliko se radi o blažim teškoćama, djetetov govorni

razvoj se prati i po potrebi ga se obuhvaća vježbama u vrtiću. U protivnom, ako se radi o viševrsnim težim poremećajima i ukoliko postoji potreba za dodatnim dijagnostičkim postupcima i kompleksnijom terapijom dijete se upućuje u specijalizirane ustanove izvan vrtića.

Tablica 2. Razina procjene

Logopedska procjena u vrtiću	Logopedska procjena u specijalnim ustanovama	Paralelna dijagnostika
48	20	4

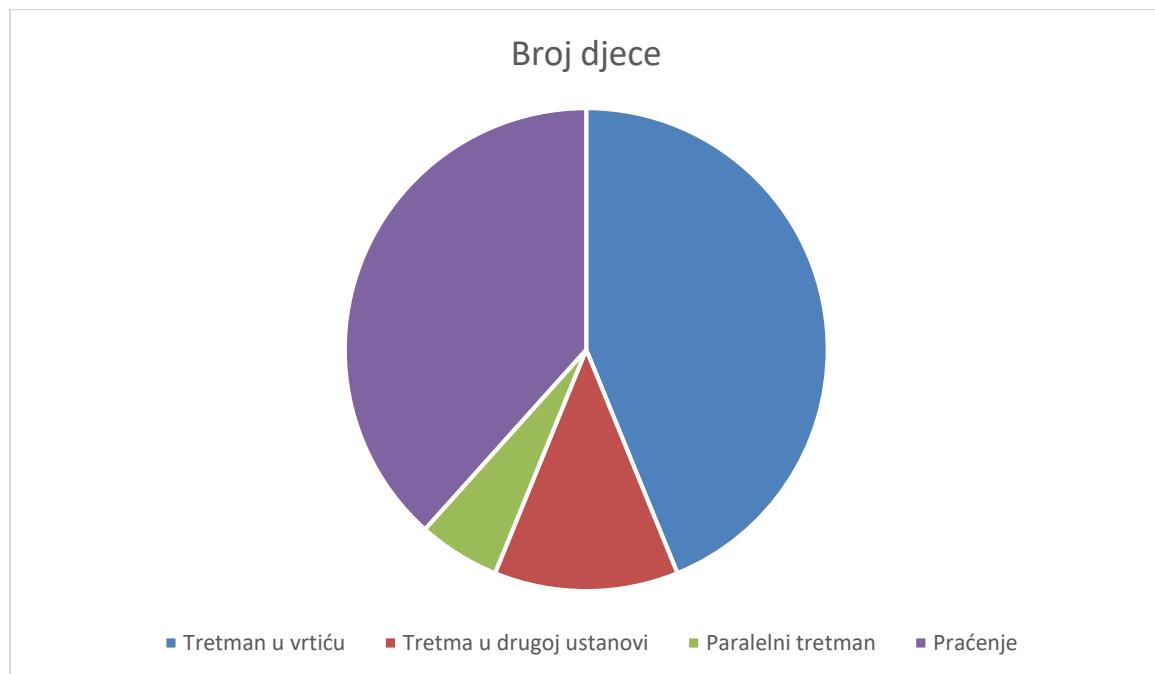

Dijagnostički postupak u vrtiću proveden je kod djece (48) uglavnom s poremećajima izgovora glasova – artikulacijskim i fonološlom poremećajima ili blažim jezičnim i usporenim razvojem govora odnosno nedovoljno razvijenim govorom, poremećajima tečnosti, te kombiniranim poremećajima. Dijagnostikom u specijaliziranim ustanovama bilo je obuhvaćeno 20- ero djece. Kod 4-ero djece nakon dijagnostike u vrtiću bilo je potrebno provesti i dijagnostiku u nekoj specijaliziranoj ustanovi zbog sumnje na teži poremećaj. Najčešća suradnja ove godine ostvarivana je s poliklinikom Suvag radi upućivanja na

kompletну obradu i dijagnostiku djece kod koje je bilo potrebno primijeniti dodatna testiranja i pretrage kako bi se utvrdile smjernice za učinkovite terapijske postupke. Dijagnostički postupci provođeni su i u Specijalnoj bolnici Goljak i KBC Zagreb

Tablica br. 3 Obuhvaćenost logopedskim tretmanom

Tretman u vrtiću	Tretman u drugoj ustanovi	Paralelni tretman	Praćenje
32	9	4	27

Slika 2. Prikaz obuhvaćenosti logopedskim tretmanom

Kontinuiranim ili povremenom logopedskom terapijom uz savjetovanje u vrtiću bilo je obuhvaćeno 32-obje djece, 4-ero djece bilo je na paralelnom tretmanu u vrtiću i drugoj ustanovi, 9-ero je bilo uključeno u tretman u nekoj drugoj ustanovi, a 27-ero djece bilo je u kontinuiranom praćenju logopeda.. Neka djeca nisu bila spremna za početak individualnih vježbi, te su također bila uključena u praćenje uz rad u skupini. Zbog povećanog broja djece

koja trebaju pomoć logopeda neka djeca stavljena su na listu čekanja i upućena u drugu ustanovu do otvaranja slobodnih termina.

U logopedskom tretmanu korištene su različite metode i oblici rada ovisno o vrsti i stupnju poremećaja, suradljivosti i dobi djeteta. Od velike pomoći u radu s djecom je i digitalni logopedski set koji se koristi u tretmanu različitih poremećaja. Pokazalo se da povremeno uključivanje roditelja u neposredan terapijski postupak ima vrlo pozitivan učinak, kako na samo dijete, tako i na krajnji cilj tretmana, a to je ublažavanje i otklanjanje poremećaja jezično-govorne komunikacije.

Zbog dugotrajnijeg bolovanja (Covid -19) ove pedagoške godine manji broj djece uključen je u logopedski tretman. Prema potrebi roditelji su upućivani na dijagnostiku i terapiju izvan vrtića.

2. RODITELJI

Uloga roditelja u djetetovom komunikacijskom i jezično-govornom razvoju vrlo je važna jer njihova intuitivnost i angažiranost u svakodnevnim situacijama potiču razvoj komunikacije, jezika i govora na prirodan način. Stoga je rad s roditeljima zauzimao značajno mjesto u radu logopeda, a odvijao se uglavnom kroz individualne razgovore, roditeljske sastanke i uključivanje roditelja u neposredan logopedski tretman.

Individualni razgovori:

- inicijalni intervjui s roditeljima novoupisane djece
- upućivanje roditelja u vrstu i način rada logopeda u vrtiću,
- dobivanje podataka o djetetu i obitelji (anamnestički podaci),
- upoznavanje roditelja s vrstom, stupnjem i obilježjima djetetovih teškoća,
- savjetovanje i upućivanje roditelja na dodatne specijalističke preglede i obradu,
- upoznavanje roditelja s potrebom uključivanja djeteta u odgovarajuće individualne ili grupne terapijske postupke,
- davanje naputaka za pomoć kod ublažavanja i otklanjanja teškoća,

- informiranje roditelja o tijeku logopedске terapije,
- usmjeravanje i podučavanje roditelja za primjeren rad s djetetom kod kuće.

Rad s roditeljima odvijao se putem:

- individualnog savjetovanja
- savjetovanja putem telefona i aplikacija za komunikaciju

Suradnja s roditeljima realizirana je prema mogućnostima roditelja i tjednom rasporedu rada logopeda u objektu u Koprivničkoj.

3. ODGOJITELJI

Odgojitelji su važni suradnici kako u otkrivanju i identifikaciji djece s jezično-govornim poremećajima tako i poticanju razvoja jezično-govorne komunikacije. Ove godine suradnja s odgojiteljima najvećim dijelom realizirala se kroz individualno savjetovanje za poticanje razvoja jezično-govorne komunikacije za pojedinu djecu.

Održano je predavanje u suradnji s logopedinjom Matijević na temu „Vrijednost slikovnice u vremenu digitalne tehnologije“ na kojem su odgojiteljima predstavljene strategije čitanja slikovnice usmjerene na različita područja razvoja jezika, govora i komunikaciie vezanih za ranu pismenost.

4. DRUŠTVO

U cilju što boljeg zadovoljavanja potreba djece s komunikacijskim i jezično-govornim poremećajima surađivalo se s institucijama koje imaju dugogodišnje iskustvo rada na ovom području kao što su Poliklinika Suvag, bolnica Goljak, Edukacijsko rehabilitacijski fakultet. Ostvarena je suradnja s kabinetom za ranu komunikaciju Edukacijsko rehabilitacijskog fakulteta radi procjene i praćenja djece s komunikacijskim teškoćama. Suradnja s drugim vrtićima ostvarena je kroz sastanke sekcije predškolskih logopeda.

U sklopu akademskog nastavnog plana i programa studija logopedije na Edukacijsko-reabilitacijskom fakultetu provedeno je mentorstvo na kolegiju Studenska praksa za dvije

studentice četvrte godine, a na kolegiju Volontiranje provedeno je mentorsvo za jednu studenticu prve godine.

5. RAVNATELJ I STRUČNA SLUŽBA

Suradnja s ravnateljem i članovima stručnog tima bila je kontinuirana. Odvijala se kroz aktivnosti vezane za djecu s poremećajima jezično-govorne komunikacije, individualnu razmjenu informacija i izradu individualnog plana za pojedinu djecu, sastanke članova stručnog tima, izradu godišnjeg plana rada ustanova i godišnjeg plana rada logopeda.

6. OSOBNA NAOBRAZBA I USAVRŠAVANJE

U svrhu stjecanja novih znanja iz edukacijsko-rehabilitacijskih znanosti, a posebno iz područja logopedije tijekom godine praćena je nova stručna literatura. Stjecanje novih znanja i dobivanje raznih informacija iz područja logopedije u svijetu doprinijela i dostupnost stručne literature na internetu i sudjelovanje na webinarima.

Sastanci Sekcije logopeda zaposlenih u dječjim vrtićima te sudjelovanje na stručnim skupovima i simpozijima također su dio stručnog usavršavanja:

- Online Državni stručni skup za stručne suradnike logopede: Izazovi u radu s učenicima s teškoćama u razvoju, primjena inovativnih strategija učenja kod učenika s govorno-jezičnim teškoćama (stručni suradnici logopedi) u organizaciji AZZO
- Online Državni stručni skup za stručne suradnike logopede: Poremećaji tečnosti govora, u organizaciji AZZO
- Online Državni stručni skup za stručne suradnike logopede: Jezično-govorni i komunikacijski poremećaji u ranoj i predškolskoj dobi, u organizaciji AZZO
- Online kongres „Obitelji usmjereni pristup u praksi“ u organizaciji MURID-a
- Online predavanje povodom obilježavanja Međunarodnog dana svjesnosti o razvojnom jezičnom poremećaju u organizaciji ERF-a
- Online predavanje povodom obilježavanja Međunarodnog dana svjesnosti o mucanju – Promjene koje želimo vidjeti, u organizaciji ERF-a

- Online simpozij: obilježavanje mjeseca svjesnosti o potpomognutoj komunikaciji
  - izađi i progovori

Broj djece s poremećajima jezično- govorne komunikacije i rizicima na njihovo nastajanje sve je veći te je potreba za ranim prepoznavanjem, intervencijom i pravilnim poticanjem neophodna. Velik izazov predstavlja nemogućnost uključivanja u individualnu logopedsku terapiju sve kojima je potrebna. Stoga je naglasak u idućoj pedagoškoj godini pojačan rad na prevenciji, a to podrazumijeva edukaciju i informiranje o pravilnom poticanju jezično-govornog i komunikacijskog razvoja.

8.4. GODIŠNJE IZVJEŠĆE STRUČNE SURADNICE LOGOPEDINJE

(Objekti: Tomaševićeva, Svačićeva)

Komunikacija, jezik i govor važne su stavke razvoja djeteta, a njihov razvoj najbrži je i najpogodniji za utjecaje i promjene upravo u ranom, predškolskom razdoblju. Kao što je iznimno važno poticati rani jezično-govorni razvoj djece kod koje isti teče uredno, važno je i na vrijeme prepoznati i reagirati na odstupanja koja se javljaju kod neke djece. Upravo je tu uloga logopeda u vrtiću, prevenirati komunikacijske i jezično-govorne teškoće, prepoznati ih na vrijeme, dijagnosticirati i rehabilitirati. Te se teškoće javljaju kod djece kod koje je razvoj uredan u ostalim razvojnim područjima, ali i kod djece kod koje razvoj odstupa od urednog i na drugim područjima (sniženo intelektualno funkcioniranje, cerebralna paraliza, kronične bolesti, autizam itd.).

U dječjem vrtiću Žirek djeluju dva logopeda i svaki od njih izrađuje posebno izvješće o radu.

ORGANIZACIJA RADA

Rad logopeda realiziran je u okviru:

- redovnog programa
- posebnog programa za djecu s teškoćama u razvoju

Objekti koje pokriva logoped: Svačićeva, Tomaševićeva.

Ukupan broj djece u objektima (Tomaševićeva, Svačićeva): 456 (redovan program) i (15 djece poseban program)

Radno vrijeme logopeda: Radno vrijeme organizirano je 5 dana u tjednu od 8 do 15 h.

Prostorni i materijalni uvjeti rada: Prostorni uvjeti ne zadovoljavaju u potpunosti potrebe rada logopeda, a to se prvenstveno odnosi na malu kvadraturu prostora zbog čega je otežan rad s malom djecom te grupni rad. Kabinet je ove godine opremljen novim didaktičkim pomagalom: Kokolingo- Digitalna logopedska vježbenica.

Dokumentacija: O radu logopeda vodi se posebna dokumentacija koja uključuje: Dnevnik rada logopeda (godišnji plan, dnevni planovi te realizacija rada), Dosje djeteta (za svako dijete koje je uključeno u logopedski tretman u vrtiću), posebne evidencijske liste.

PODRUČJE RADA

Zadaće su realizirane prema područjima:

1. Dijete
2. Suradnja s odgojiteljima/ rehabilitatorima
3. Suradnja s roditeljima
4. Suradnja s društvenom sredinom
5. Suradnja s ravnateljicom i stručno- razvojnom službom
6. Stručno usavršavanje (unutar i izvan vrtića)
7. Ostali poslovi

DIJETE

Prvi kontakt s djetetom, logoped je ostvario pri upisu djeteta u vrtić na inicijalnim razgovorima. Već tada vršila se prva trijaža i evidentiranje djece koja su pokazivala teškoće komunikacije, jezika, govora i glasa ili su uočeni simptomi rizika za pojavu istih.

Nakon toga, početkom pedagoške godine slijedilo je trijažno ispitivanje u skupinama.

U tablici 1 prikazan je broj djece prema različitim poremećajima i dobi koja su evidentirana tijekom godine kroz suradnju s roditeljima, odgojiteljima i drugim stručnjacima. Neposredan rad s djecom odvijao se putem individualnog rada koji je realiziran 1x tjedno u trajanju 30-45 minuta.

Tablica 14. Vrste poremećaja u redovnom programu prema dobi za objekte Tomaševićeva i Svačićeva

Vrste poremećaja	Dob djece				Ukupno
	1-3	3-4	4-5	5-7	
Artikulacijski poremećaj i/ili fonološki poremećaj		3	14	23	40

Jezični poremećaji		3	2	4	9
Poremećaji tečnosti govora			2	4	6
Usporen razvoj govora/ Nedovoljno razvijen govor	9	7	1		17
Teškoće socijalne komunikacije		1		4	5
Poremećaji glasa					
Selektivni mutizam				1	1
Rascjep usne i/ili nepca			1		1
Višejezičnost					0
Oštećenje sluha					0
Teškoće usvajanja predvještina čitanja i pisanja				3	3
Kombinirane teškoće	Artikulacijski i/ili fonološki porem./ Teškoće usvajanja predčip vještina			7	7
	Jezični poremećaj Artikulacijski i/ili fonološki porem./		1		1
	Artikulacijski i/ili fonološki poremećaj/Poremećaji tečnosti govora		3	2	5
	Socijalna deprivacija/artik. i/ili fonol. poremećaj			1	1
	Socijalna	1			1

	deprivacija/Usporen razvoj govora					
	Teškoće socijalne komunikacije/Usporen razvoj govora	1				1
	Višejezičnost/Poremećaj tečnosti govora				1	1
	Višejezičnost/Usporen razvoj govora	1				1
Ukupno		11	15	24	50	100

Od ukupnog broja djece u redovnom programu koju se evidentirala oba logopeda (172), **100** djece obuhvaćeno je programom rada logopeda na objektu u Tomaševićevoj i Svačićevoj. Najveći broj djece koja su zahtijevala intervenciju logopeda bio je u dobi od 5 do 7 godina, a najčešćaliji poremećaj bio je artikulacijski i/ili fonološki poremećaj (40 djece). Usporen razvoj govora i/ili nedovoljno razvijen govor imalo je 17 djece, jezični poremećaj 9 djece, poremećaj tečnosti govora 6 djece, teškoće socijalne komunikacije 5 djece, teškoće usvajanja predvještina čitanja i pisanja 3 djece, selektivni mutizam 1 dijete, rascjep usne i/ili nepca 1 dijete, a kombinirane teškoće imalo je 18 djece.

Broj djece prema vrsti teškoća u Posebnom programu za djecu s teškoćama u razvoju:

Djeca s težim teškoćama – 15 djece:

- višestruke teškoće (teškoće socijalne komunikacije, otežana glasovno-govorna komunikacija, sniženo intelektualno funkcioniranje, poremećaj pažnje): 4 djece
- višestruke teškoće (sniženo intelektualno funkcioniranje, poremećaj pažnje, otežana glasovno-govorna komunikacija, motoričke teškoće): 1 dijete
- višestruke teškoće (sniženo intelektualno funkcioniranje, poremećaj pažnje, otežana glasovno-govorna komunikacija): 3 djece

- višestruke teškoće (teškoće socijalne komunikacije i otežana glasovno govorna komunikacija uz sniženo intelektualno funkcioniranje, poremećaj pažnje i hiperaktivnost): 2 djece
- višestruke teškoće (sniženo intelektualno funkcioniranje, motoričke teškoće, izostanak glasovno-govorne komunikacije i pridružene zdravstvene smetnje): 1 dijete
- višestruke teškoće (sniženo intelektualno funkcioniranje, izostanak gorovne komunikacije, teškoće socijalne komunikacije, poremećaj pažnje i hiperaktivnost): 4 djece

Logopedskoj terapiji prethodila je logopedska dijagnostika.

Logopedska terapija odvijala se jednom tjedno u trajanju od 30- 45 minuta.

Nakon identificiranja govornog poremećaja kod djeteta se provodio postupak logopedske procjene jezično-govornog i komunikacijskog statusa i uzimanja anamnističkih podataka od roditelja. Ukoliko je bilo potrebno, dijete je poslano na dodatne pretrage u neku od specijaliziranih ustanova.

Nakon logopedske procjene i razgovora s roditeljima dijete se uključivalo u logopedske vježbe u vrtiću uz savjetodavni rad s roditeljima i odgojiteljima u skupini o primjerenim oblicima poticanja jezično-govornog i komunikacijskog razvoja kod djeteta.

Nažalost, određeni broj djece je na listi čekanja zbog nemogućnosti logopeda da obuhvati svu djecu. Za svako dijete vodi se posebna dokumentacija (*Dosje djeteta*).

Tablica 15. Obuhvaćenost logopedskom intervencijom

	Logopedske vježbe u vrtiću	Praćenje razvoja djeteta /savjetovanje roditelja	Lista čekanja	Ukupan broj djece (vježbe,práćenje, savjetovanje, lista čekanja)
Redovan program	33	24	43	100
Program za				

djecu s TUR	2	1	12	15
Ukupno	35	25	55	115

Logopedskom terapijom u vrtiću bilo je obuhvaćeno 33 djece iz redovitog programa i 2 djece iz programa za djecu s TUR. Ukupno 24 djece redovitog programa i jedno dijete iz Programa za djecu s TUR bilo je u kontinuiranom logopedskom praćenju razvoja i/ili savjetovanju roditelja o primjerenim oblicima poticanja razvoja kod kuće. Na listi čekanja bilo je ukupno 55 djece. Određeni broj djece bio je uključen u logopedsku terapiju izvan vrtića.

U logopedskom tretmanu korištene su različite metode i oblici rada ovisno o vrsti i stupnju poremećaja, suradljivosti i dobi djeteta. Pokazalo se da uključivanje roditelja u neposredan terapijski postupak ima vrlo pozitivan učinak, kako na samo dijete, tako i na krajnji cilj tretmana, a to je ublažavanje ili otklanjanje jezično-govornih i komunikacijskih poremećaja.

SURADNJA S ODGOJITELJIMA/ REHABILITATORIMA

Suradnja s odgojiteljima u redovnom programu i rehabilitatorima u posebnom programu počela je u rujnu/listopadu trijažnim ispitivanjem u skupinama (probir djece) te se nastavila i tijekom godine putem individualne razmjene informacija o djeci koja su obuhvaćena intervencijom logopeda u vrtiću te savjetovanjem o načinima poticanja komunikacijskog i jezično-govornog razvoja u skupini .

Za odgojitelje svih jasličkih skupina u listopadu je održano predavanje na temu „Komunikacijski i jezično-govorni razvoj u jaslicama-poticanje razvoja i prevencija nastanka komunikacijskih i jezično-govornih teškoća kod djece“ (J. Matijević, S. Borovec).

U suradnji s logopedinjom Žuvela u veljači je održano predavanje za odgojitelje svih dobnih skupina pod nazivom „Vrijednost slikovnice u vremenu digitalne tehnologije“.

S odgojiteljima koji su u skupinama imali djecu školske obveznike logopedinja je surađivala u procesu nabavke radnih listića.

SURADNJA S RODITELJIMA

Suradnja s roditeljima iznimno je važna za uspješnost logopedske intervencije. Suradnja s roditeljima počinje već na inicijalnim razgovorima gdje logoped predstavlja način rada logopeda u vrtiću, uzima anamnestičke podatke o djetetu, upoznaje s medicinskom dokumentacijom djeteta i po potrebi odmah upućuje na procjenu/intervenciju izvan vrtića.

Nadalje, kada dijete krene u vrtić, roditelje se obavještava o zapažanjima tijekom opservacije u skupini te o rezultatima logopedske dijagnostike. S roditeljima djece u terapiji, logopedinja je kontinuirano surađivala prenoseći informacije o tijeku terapije, napretku djeteta te savjetovanjem o poticanju jezično-govornog razvoja kod kuće. Suradnja i prijenos informacija odvijali su se na individualnim sastancima, telefonskim razgovorima te pismenim putem (e-mail ili whats app).

SURADNJA S DRUŠTVENOM SREDINOM

Kontinuirano se surađivalo s raznim institucijama kako bi se djeci s jezično-govornim teškoćama pružila sva moguća podrška, a roditeljima prezentirale sve mogućnosti i opcije za dijete. Tako su djeca koja su imala potrebe koje nije moguće u potpunosti zadovoljiti unutar vrtića, upućivana na dijagnostiku i terapiju u Polikliniku za rehabilitaciju slušanja i govora SUVAG, Kliniku za dječje bolesti Zagreb (Klaićeva 16, Zagreb), Centar za rehabilitaciju Edukacijsko-rehabilitacijskog fakulteta (Kabinet za ranu komunikaciju), Centar za djecu, mlade i obitelj Velika Gorica, Centar za odgoj i obrazovanje (Savjetovalište za djecu i mlade s teškoćama u razvoju i osobe s invaliditetom) te privatne logopedske kabinete. Ostvarena je suradnja s logopedima drugih vrtića u Velikoj Gorici te suradnja s Centrom za djecu, mlade i obitelj Velika Gorica u cilju usmjeravanja djece koja nisu završila logopedsku terapiju u vrtiću, a školski su obveznici, da nastave terapiju unutar te institucije. Kontinuirana je i suradnja s Hrvatskim logopedskim društvom, Agencijom za odgoj i obrazovanje te Edukacijsko-rehabilitacijskim fakultetom u pogledu razmjene iskustava s drugim logopedima i stručnim suradnicima te stručnog usavršavanja i stjecanja novih znanja iz područja logopedije i srodnih znanosti. I ove godine logopedinja je ostvarila suradnju s Centrom za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju Virovitica (mentorski rad sa pripravnicom logopedinjom koja je u veljači položila stručni ispit). Suradnja je ostvarena i sa izdavačkim kućama

(Naklada Panda, Ljevak, Turistička naklada) vezano uz naručivanje radnih listića za djecu školske obveznike.

SURADNJA S RAVNATELJICOM I STRUČNO- RAZVOJNOM SLUŽBOM

Suradnja s ravnateljicom i članovima stručnog tima odvijala se kontinuirano. Aktivnosti su bile vezane za *upis djece* te *inicijalne razgovore* s roditeljima, djecu s teškoćama u razvoju i razmjenu informacija o njihovim potrebama, specifičnostima i promjenama. Zajednički se radilo na izradi *godišnjeg plana* ustanove te godišnjeg *izvješća o radu*. Suradnja se realizirala kroz *sastanke članova stručnog tima* te kroz individualnu razmjenu informacija.

Ove pedagoške godine logopedinja je bila članica *Povjerenstva za upis djece*.

Tijekom ožujka, lipnja i srpnja za djecu školske obveznike stručni tim je pisao *mišljenja o psihofizičkom stanju djeteta* u svrhu upisa u prvi razred osnovne škole.

STRUČNO USAVRŠAVANJE

Stručna usavršavanja logopedinje realizirana su u Dječjem vrtiću Žirek, sudjelovanjem na **sjednicama Odgojiteljskog vijeća** (dnevni red i zapisnik nalaze se u posebnoj dokumentaciji) te predavanjima izvan vrtića.

Stručna usavršavanja izvan vrtića :

- Predavanja i radionice u okviru sekcija HLD-a:
  - ✗ Webinar Sekcije predškolskih logopeda, 17.12.2021., HLD
  - ✗ Webinar Sekcije predškolskih logopeda, 25.03.2022., HLD
  - ✗ Online sastanak Sekcije predškolskih logopeda, 14.6.2022.
- Državni stručni skup za stručne suradnike logopede-Izazovi u radu s učenicima s teškoćama u razvoju, primjena inovativnih strategija učenja kod učenika s govorno-jezičnim teškoćama, AZOO
- Online kongres-Obitelji usmjeren pristup u praksi, MURID
- Online predavanje povodom Međunarodnog dana svjesnosti o razvojnom jezičnom poremećaju, ERF, HLD
- Online predavanje „Jezični razvoj i jezične sposobnosti djece koja mucaju“, Hrvatsko filološko društvo

- Online predavanje povodom Međunarodnog dana svjesnosti o mucanju-,,Promjene koje želimo vidjeti“, ERF, HLD
- Online predavanja povodom obilježavanja mjeseca svjesnosti o potpomognutoj komunikaciji, ERF,HLD
- Online predavanje „Može li razvojna procjena djece rane i predškolske dobi biti izazov za mentalno zdravlje?“, HURID
- Državni stručni skup za stručne suradnike logopede-Poremećaji tečnosti govora, AZOO
- Online predavanja povodom Europskog dana logopedije 7.3.2022., HLD, ESLA
- Državni stručni skup za stručne suradnike logopede- Jezično-govorni i komunikacijski poremećaji u ranoj i predškolskoj dobi, AZOO

OSTALI POSLOVI

Ostali poslovi uključivali su:

- ✗ Rad na zadaćama Povjerenstva za upis djece
- ✗ Mentorski rad s pripravnicom logopedinjom Sanjom Borovec (COOR Virovitica)
- ✗ Administrativne poslove (tablice za MZO-javne potrebe, e-upisnik; tablice DZS)
- ✗ Pisanje zapisnika o održanim sastancima stručnog tima
- ✗ Rad sa studenticom 1.godine preddiplomskog studija logopedije-volontiranje

Prilog 1

Tablica 16. Vrste poremećaja u redovnom programu (svi objekti)

Vrste poremećaja	Dob djece				Ukupno
	1-3	3-4	4-5	5-7	
Artikulacijski poremećaj i/ili fonološki poremećaj		3	24	52	79
Jezični poremećaji		4	3	5	12

Poremećaji tečnosti govora	1		4	5	10
Usporen razvoj govora/ Nedovoljno razvijen govor	12	7	1		20
Teškoće socijalne komunikacije		1		5	6
Poremećaj spektra autizma	1			1	2
Dječja govorna apraksija	1				1
Poremećaji glasa					0
Selektivni mutizam				1	1
Rascjep usne i/ili nepca			1		1
Višejezičnost					0
Oštećenje sluha					0
Teškoće usvajanja predvještina čitanja i				4	4

	pisanja				
TUR			1	5	6
Kombinirane teškoće	Artikulacijski i/ili fonološki porem./ Teškoće usvajanja predčip vještina			11	11
	Jezični poremećaj/ Artikulacijski i/ili fonološki porem./		2	4	1
	Jezični poremećaj/ Teškoće usvajanja predčip-a i predmatem.vještina				1
	Jezični poremećaj/ Artikulacijski poremećaj/ Teškoće usvajanja predčip-a i predmatem.vještina				1
	Artikulacijski i/ili fonološki poremećaj/Poremećaji tečnosti govora		3	2	5
	Socijalna deprivacija/artik. i/ili fonol. poremećaj			1	1
	Socijalna deprivacija/Usporen razvoj govora		1		1
	Teškoće socijalne komunikacije/Usporen razvoj govora	1			1

	Višejezičnost/Poremećaj tečnosti govora				1	1
	Višejezičnost/Usporen razvoj govora	1				1
Ukupno		17	18	41	96	172

8.5. GODIŠNJE IZVJEŠĆE STRUČNE SURADNICE FIZIOTERAPEUTKINJE

Poslovi i zadaće iz Godišnjeg plana i programa rada stručne suradnice fizioterapeutkinje realizirani su prema područjima rada:

DIJETE

Prva identifikacija i evidencija djece s teškoćama u razvoju započela je u vrijeme inicijalnih razgovora sa roditeljima, a ujedno i opservacijom djeteta koje je bilo prisutno na istom.

Od roditelja su uzeti anamnestički podaci o djetetu, izvršen je uvid u medicinsku dokumentaciju ukoliko ju posjeduje, te po potrebi je dijete upućeno na dodatne pregledе u specijalizirane ustanove.

Tijekom rujna i listopada u većoj mjeri obavljena je trijaža djece s teškoćama u razvoju po svim odgojnim skupinama vrtića uz praćenje prilagodbe, te se ista nastavila kroz cijelu pedagošku godinu zbog naknadnih upisa.

Fizioterapeut je evidentirao 94 djece s teškoćama u razvoju ili pokazateljima razvojnog rizika, što je iziskivalo daljnji tretman, praćenje od strane fizioterapeuta ili upućivanje na obradu/terapiju u vanjske/specijalizirane ustanove, dok je kod dijela djece teškoća prošla razvojno.

Kod djece koja nisu posjedovala medicinsku dokumentaciju, dio je upućen na obradu u vanjske ustanove, dok je kod preostale djece napravljena procjena motoričkih sposobnosti u vrtiću sukladno dobi.

U redovnom programu Vrtića, fizioterapeut je evidentirao 79 djece sa teškoćama od čega je 13 djece bilo u individualnom tretmanu fizioterapeuta, a preostalih 66 djece u praćenju ili upućeno na obradu/terapiju u vanjske ustanove.

U Posebnom programu za djecu sa teškoćama u razvoju, fizioterapeut je obuhvatio 15 djece koja imaju višestruke teškoće u razvoju, pri čemu je 12 djece bilo uključeno u individualni tretman, a preostalih 3 u praćenje.

Učestalost vježbanja djece zavisna je od redovitosti dolazaka iste u Vrtić.

ODGOJITELJ/REHABILITATOR

Rad s odgojiteljima i rehabilitatorima odvijao se svakodnevno kroz:

- pružanje informacija za svako dijete evidentirano trijažom
- razgovor u svrhu prikupljanja dodatnih podataka o djetetu
- razmjenu informacija o tijeku terapije, te napretku djeteta
- upućivanje i educiranje na adekvatno uočavanje i evidentiranje djece s motoričkim teškoćama
- stručnu pomoć u provedbi individualiziranog rada s djetetom
- savjetodavni rad u planiranju odgojno-obrazovnog rada, te odabiru aktivnosti za poticanje motoričkog razvoja

RODITELJI

Rad s roditeljima zauzimao je važno mjesto u djelokrugu rada fizioterapeuta.

Sa roditeljima djece s teškoćama u razvoju, fizioterapeut je provodio individualne razgovore i savjetovanja kroz:

- uzimanje anamnestičkih podataka i upoznavanje roditelja sa vrstom i stupnjem teškoće kod djeteta
- informiranje i upoznavanje roditelja sa djelokrugom rada fizioterapeuta u vrtiću
- pružanje podrške roditeljima u prihvaćanju i razumijevanju djetetovih teškoća
- informiranje roditelja o tijeku fizioterapijskog procesa (tretmana)
- upućivanje roditelja sa djetetom na obradu, dijagnostiku i tretman u specijalizirane ustanove
- podrška roditeljima u rehabilitaciji djece izvan vrtića
- sustavna suradnja sa roditeljima kroz informiranje o tijeku (re)habilitacije
- usmjeravanje i podučavanje roditelja za primjeren rad s djetetom kod kuće

Cjelokupna suradnja sa roditeljima je bila kontinuirana i kvalitetna, s ciljem osiguravanja uvjeta za razvoj svakog djeteta u okviru njegovih razvojnih sposobnosti.

Tijekom godine suradnja s roditeljima provodila se u skladu sa epidemiološkim preporukama. Najviše zastupljen oblik suradnje bili su individualni razgovori, te drugi načini komunikacije – telefonski razgovori, whatsapp, e-mail.

RAVNATELJ I STRUČNO-RAZVOJNA SLUŽBA

Tijekom godine kontinuirano se surađivalo sa ravnateljicom i članovima stručno-razvojne službe, s ciljem provođenja jedinstvenog pristupa u realizaciji zadaća prema Godišnjem planu i programu rada Vrtića.

U suradnji sa članovima stručnog tima definirane su zadaće bitne za odgojno-obrazovni rad, te se u skladu s mogućnostima timski sudjelovalo u njihovoj realizaciji.

Timski se radilo i na nabavci didaktike, slikovnica, stručne literature, sredstava za rad, planiranju i realizaciji stručnog usavršavanja.

Nadalje, zajedno se surađivalo u planiranju i provedbi ljetne organizacije rada, rasporeda djece i odgojitelja po novoformljenim skupinama, izradi Godišnjeg izvješća vrtića, Kurikuluma vrtića, Godišnjeg plana i programa rada vrtića, te ostalih tekućih a potrebnih zadaća koje je trebalo izvršiti.

OSOBNO STRUČNO USAVRŠAVANJE

Tijekom godine je ostvareno sudjelovanje na predavanjima, seminarima, radionicama, edukacijama u vrtiću i izvan vrtića, te praćenje stručne literature i periodike a sve s ciljem stjecanja novih znanja s područja fizikalne medicine i rehabilitacije, odgoja i obrazovanja djece s teškoćama u razvoju koje su tematski obuhvaćale:

- Predstavljanje priručnika 'Razvojni putokaz djeteta' (FoMa knjižara)
- 19.Znanstveni skup o poremećajima mozga 'Klinička psihoneuroendokrinoimunologija u prevenciji bolesti mozga i srca' (Razred za medicinske znanosti HAZU)
- 6. Simpozij povodom Svjetskog dana moždanog udara (HDPMU)
- MSK Ultrazvuk glutealne regije (SonoSkills)
- Ultrazvuk gležnja – 5 izazova u skeniranju (SonoSkills)
- Fizioterapija u rehabilitaciji nakon operacije GT – a (SB Stubičke toplice)

- Stručni skup povodom 83.godišnjice rada COO Velika Gorica: Trendovi u radu s djecom s TUR (COO Velika Gorica)
- Fizioterapijski protokol rane faze rehabilitacije nakon TEP-a zglobo koljena (SB Krapinske toplice)
- MSK Ultrazvuk kralježnice (SonoSkills)
- 1. Međunarodna znanstveno-stručna konferencija 'Inovativne metode i pristupi u radu sa djecom s teškoćama u razvoju' (Dječji kreativni centar DOKKICA, FFOS)

Praćenjem stručne literature i periodike obuhvaćene su teme:

- Priručnik o stopalu
- Anatomija mišića glave, trupa, gornjih i donjih ekstremiteta
- Poremećaji autističnog spektra
- Emmett tehnika – stručni članci
- Sniženo intelektualno funkcioniranje – stručni članci

DRUŠTVENA SREDINA

Tijekom godine kontinuirano se surađivalo sa raznim institucijama, sve s ciljem kako bi se djeci s motoričkim teškoćama pružila potrebna podrška, a roditelje usmjerilo na dodatne mogućnosti i opcije za dijete.

Djecu kojoj je bila potrebna dodatna dijagnostika i podrška izvan Vrtića upućivalo se u:

- Kliniku za dječje bolesti Zagreb (Klaićeva 16, Zagreb)
- Centar za djecu, mlade i obitelj Velika Gorica
- Centar za odgoj i obrazovanje Velika Gorica
- Specijalna bolnica za zaštitu djece s neurorazvojnim i motoričkim smetnjama Goljak
- Kliniku za ortopediju KBC Zagreb, Šalata

Tijekom pedagoške godine fizioterapeut je surađivao i sa:

- Dječji vrtići Grada Velika Gorica
- Grad Velika Gorica – Odjel za društvene djelatnosti, Upravni odjel za predškolski odgoj

- Hrvatska komora fizioterapeuta
- Specijalna bolnica za zaštitu djece s neurorazvojnim i motoričkim smetnjama Goljak
- Hrvatska liječnička komora
- SonoSkills
- suradnja sa poliklinikama i udrugama za fizikalnu medicinu i rehabilitaciju

OSTALI POSLOVI

Sukladno odluci Upravnog vijeća vrtića, fizioterapeut je sudjelovao u radu Povjerenstva za upis djece u vrtić kao član Povjerenstva.

Tijekom pedagoške godine a najviše u kolovozu, fizioterapeut je sudjelovao pri inicijalnim razgovorima kod upisa djece u Vrtić.

Prema potrebi sudjelovao je i u administrativnim poslovima prikupljanja statističkih podataka za različite svrhe (suradnja s Ministarstvom znanosti i obrazovanja, Zavodom za statistiku, Gradom Velika Gorica).

Pisanje zapisnika o održanim sastancima stručnog tima.

Također, izvršavao je poslove i zadaće koji nisu predviđeni a potrebno ih je izvršiti.

Planirane zadaće iz Godišnjeg plana i programa rada stručnog suradnika fizioterapeuta su realizirane uz određena odstupanja.

IX. GODIŠNJE IZVJEŠĆE ZDRAVSTVENE VODITELJICE

Realizacija zadaća prema planiranim područjima rada:

DLJETE

- ✓ osiguranje mjera (praćenje medicinske dokumentacije, suradnja s roditeljima) za očuvanje zdravlja djeteta, vodeći brigu o zdravstvenim specifičnostima pojedine djece
- ✓ zadovoljavanje higijensko zdravstvenih uvjeta provođenjem epidemioloških mjera, razvoj kulturno-higijenskih navika(pranje ruku, pranje zubi i sl.)
- ✓ procjena psihofizičkog razvoja djeteta, te poduzimanje potrebnih mjer kod djece s posebnim potrebama
- ✓ poticanje zdravog načina života kroz zdravu prehranu
- ✓ osiguranje zdravstvene ispravnosti namirnica, praćenje konzumacije obroka
- ✓ realizacija antropometrijskih mjerjenja
- ✓ pružanje prve pomoći, izvanredno djelovanje kod pojave epidemije
- ✓ provođenje edukacije djece na temu „Krizne situacije- potres“
- ✓ provođenje edukacije Prva pomoć (sanacija ozljeda, stavljanje unesrećenog u bočni položaj, zaustavljanje krvarenja iz nosa), edukacija se provodila u starijim i predškolskim skupinama
- ✓ u predškolskim skupinama održana edukativna radionica na temu – Zdrava prehrana

RODITELJ

Realizacija zadaća odnosila se na individualnu suradnju.

- ✓ prikupljanje podataka radi utvrđivanja zdravstvenog stanja djeteta
- ✓ pružanje uputa i savjeta u prevladavanju zdravstvenih problema djece
- ✓ suradnja pri izradi jelovnika za djecu
- ✓ informiranje roditelja putem info panoa
- ✓ suradnja s roditeljima kod izvanrednih situacija – izolacije skupine i sl.

ODGOJITELJI

Uz dobru suradnju sve zadaće su uspješno realizirane.

- ✓ savjetovanje kod akutnih oboljenja ili povreda djece
- ✓ svakodnevno izmjena informacija o djeci

- ✓ savjetovanje o djeci s posebnim potrebama kao i o principima higijene, njege prehrane
- ✓ pomoć odgojiteljima u procjeni osnovnih potreba djeteta (potreba za odmorom, prehrana, boravak na zraku , njega i skrb)
- ✓ savjetovanje i edukacija odgojitelja o elementima higijensko-epidemioloških uvjeta u slučajevima pojave zaraznih bolesti – provođenje preventivnih mjera
- ✓ organizacija i podrška u posebnim uvjetima za vrijeme epidemije korona virusa
- ✓ organizacija i podrška u posebnim uvjetima rada – izvanredna situacija – potres

DRUŠTVENA SREDINA

Realizirana je suradnja s

- ✓ dječjim dispanzerom
- ✓ suradnja sa Zavodom za javno zdravstvo Zagrebačke županije
- ✓ suradnja s epidemiološkom službom grada Velika Gorica
- ✓ suradnja s dobavljačima materijala za čišćenje, dezinfekciju i materijala za osobnu higijenu
- ✓ svakodnevna suradnja s stručnim suradnicima i zdravstvenim voditeljima iz drugih vrtića
- ✓ suradanja sa predstavnicima grada Velika Gorica i kriznim stožerom u svrhu provođenja preventivnim mjeru za sprečavanje korona virusa u vrtiću
- ✓ suradnja s Kriznim stožerom grada Velika Gorica u svrhu zaštite djece i djelatnika u kriznim situacijama
- ✓ suradnja sa stručnim službama grada Velika Gorica u svrhu poboljšanja razvrstavanja otpada
- ✓ suradnja s gradskom ljekarnom, nabava materijala za dezinfekciju
- ✓ suradnja s Crvenim križem – humanitarne akcije – Učini pravu stvar(prikupljanje artikala za potrebite), Prikupljanje pomoći za Ukrajinu. Povodom obilježavanja manifestacije Dani kruha – donacija kruha, peciva, te prehrambenih proizvoda Pučkoj kuhinji u Crvenom križu .
- ✓ suradnja s udrugom Lijepa naša u ostvarivanju Brončanog statusa Eko škole
- ✓ suradnja s Hrvatskim Crvenim križem u programu Sigurnije škole i vrtići

RAVNATELJ , STRUČNO-RAZVOJNA SLUŽBA I OSTALIM SURADNICIMA U USTANOVİ

- ✓ u suradnji s ravnateljicom nabava opreme i sitnog inventara prema potrebi
- ✓ suradnja s ravnateljicom, glavnom kuharicom u unapređenju prehrane
- ✓ suradnja sa stručnim timom
- ✓ svakodnevna suradnja s djelatnicima koji sudjeluju u nabavi, pripremi i distribuciji hrane (ekonom, domar, glavna kuharica, spremičica-servirka)
- ✓ organizacija rada tehničkih djelatnika (redovni rad i organizacija rada za vrijeme bolovanja, izvanrednim situacijama Kovid 19 pandemije, godišnji odmor).
- ✓ priprema prostora i nabava materijala za provođenje mjera prevencija u izvanrednim uvjetima pandemije korona virusa
- ✓ izvršavanje zadaća po odluci ravnatelja

STRUČNO USAVRŠAVANJE

Sudjelovala sam na stručnim aktivima

- ✓ Tečaj trajnog usavršavanja medicinskih sestara dječjih vrtića, stručni sastanak s temama: Crijevna mikrobiota i utjecaj na zdravlje, Sindrom propusnih crijeva, Uvod u Brain gym, Poremećaji rasta djece rane dobi
- ✓ Tečaj stručnog usavršavanja medicinskih sestara dječjih vrtića, stručni sastanak s temama: Šećerna bolest u predškolskim odgojno – obrazovnim ustanovama, Dijete sa šećernom bolesti TIP1 u redovnom programu dječjeg vrtića, Pretilost i razlike u prehrani predškolske djece urbane i ruralne sredine
- ✓ Probiotici u svakodnevnoj pedijatrijskoj praksi – kako odabrati soj

X. GODIŠNJE IZVJEŠĆE RAVNATELJICE

Unatoč situaciji uzrokovanoj pandemijom, veći dio zadaća iz Godišnjeg plana i programa rada ravnateljice je realiziran.

USTROJSTVO I MATERIJALNI UVJETI RADA

Bitne zadaće za unapređivanje ustrojstva i uvjeta rada tijekom godine bile su:

- Osiguranje materijalnih, kadrovskih i organizacijskih uvjeta za realizaciju odgojno obrazovnog rada
- Vođenje brige o kreiranju prostornog i materijalnog konteksta
- Ažurnost planiranja i realizacije
- Kontrola održavanja objekata, organizacija radova posebice kod nadogradnje i preuređenja PO Koprivnička – suradnja sa izvođačem radova, nadzorom, gradskim odjelom za graditeljstvo, arhitektom i projektantima
- Osiguravanje i poboljšanje materijalnih uvjeta u svim segmentima rada
- Pojačano praćenje higijenskih uvjeta u svim objektima, zbog prevencije širenja virusa COVID - 19
- Osigurati poticajnu i pozitivnu klimu i dobre međuljudske odnose
- Suradnja s gradonačelnikom, zamjenikom gradonačelnika, Upravnim odjelom za predškolski odgoj, školstvo i šport, te ostalim upravnim odjelima prema potrebama

Realizacija zadaća iz Godišnjeg plana ravnateljice ostvarena je kroz:

- Organizaciju poslova i zadaća svih djelatnika prema potrebama korisnika
- Organizaciju i realizaciju radnog vremena Vrtića
- Suradnju s Povjerenstvom za upis djece u Vrtić
- Organizaciju rada, planiranje i praćenje realizacije godišnjeg fonda sati odgojnih djelatnika

- Sudjelovanje u organizaciji stručnog usavršavanja (aktivi, savjetovanja, seminari)
- Sudjelovanje u organizaciji suradnje s roditeljima i ostalim vanjskim stručnim službama
- Organizaciju rada ljeti
- Rad na provođenju mjera štednje
- Praćenje aktivnosti djece, prilagođavanje organizacije rada djetetu
- Organizaciju zamjena odsutnih djelatnika, u suradnji sa stručnim timom i voditeljima objekata
- Sudjelovanje u organizaciji roditeljskih sastanaka, prisutnost potrebitima te sudjelovanje na završnim svečanostima (posebno predškolskih skupina)
- Praćenje stručnog usavršavanja svih stručnih djelatnika, suradnika i voditelja službi
- Planiranje i redovito praćenje radova
- Promociju ustanove i sudjelovanje na svim manifestacijama i projektima
- Praćenje organizacije rada zdravstvene zaštite, kao i procesa rada u kuhinji
- Praćenje realizacija zadaća na održavanju higijenskih uvjeta i uređenju prostora, realizacija rada domarske službe

PLANIRANJE I PROGRAMIRANJE RADA

Rad na planiranju i programiranju realiziran je kroz :

- Izradu Godišnjeg plana i programa rada Vrtića
- Izradu plana i programa ravnatelja
- Osmišljavanje i planiranje cjelodnevnih i kraćih programa
- Sudjelovanje u programu predškole
- Izradu Godišnjeg izvješća Vrtića, razmatranje, usklajivanje i dorada na Odgojiteljskom vijeću te prezentacija istog na Gradskom vijeću

- Izradu analiza i izvješća za institucije društvene zajednice prema potrebi
- Izradu izvješća o radu ljeti
- Kontrolu realizacije satnice

Dječji vrtić Žirek je ustanova u kojoj se kontinuirano radi na planskom i sustavnom unapređivanju odgojno obrazovne prakse, s ciljem podizanja kvalitete rada.

Početkom pedagoške godine donesen je raspored rada odgojnih djelatnika.

Pedagoško instruktivni rad odnosi se na:

- Praćenje i pružanje stručne pomoći odgojnim djelatnicima u vođenju pedagoške dokumentacije
- U suradnji sa stručnim suradnicima i zdravstvenom voditeljicom, praćenje realizacije i provedbe programskih zadaća u jaslicama i vrtiću
- Upućivanje na stručno usavršavanje, radionice
- Poticanje, predlaganje i pomoć pri napredovanju u struci odgojitelja i stručnih suradnika koji su pokazali kvalitetu u radu
- Aktivno sudjelovanje u svim događanjima i manifestacijama u našem gradu
- Praćenje rada djelatnika na stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa, te rad s pripravnicima u suradnji s mentorima, i komisijom za praćenje stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa i pripravnika
- Praćena su oboljenja djece i poduzete određene mjere u suradnji sa zdravstvenom voditeljicom.
- Praćena je pravilnost prehrane, kontrolirani su jelovnici kao i njihova realizacija.

ODGOJITELJSKA VIJEĆA

Odgojiteljska vijeća realizirana su u suradnji sa stručnim suradnicima unutar kuće, kao i s vanjskim suradnicima.

Stručno usavršavanje ravnateljice odvijalo se kroz:

- Praćenje zakonskih promjena
- Praćenje stručne literature
- Pripreme Odgojiteljskih vijeća i vođenje sjednica

Odgojitelji:

- Pripremanje Odgojiteljskih vijeća i vođenje sjednica
- Upućivanje odgojitelja na aktive, seminare, savjetovanja
- Sudjelovanje u polaganju stručnih ispita odgojitelja za napredovanje u viša zvanja (mentor i savjetnik) pod praćenjem i nadzorom savjetnika iz Agencije za odgoj i obrazovanje
- Pružanje pomoći u odabiru stručne literature

U upravno pravnim poslovima tijekom cijele godine:

- Iskazivala potrebu za popunjavanjem radnih mjeseta
- Vodila brigu o pravodobnoj izradi i donošenju općih akata Vrtića
- Inicirala i sudjelovala u pripremama sjednica povjerenstava, stručnih i organa upravljanja
- Upućivala djelatnike na edukaciju

U administrativno računovodstvenim poslovima:

- Sudjelovala u izradi Financijskog plana Vrtića
- Vodila brigu o ažurnom obavljanju administrativnih poslova
- Pratila prihode i rashode

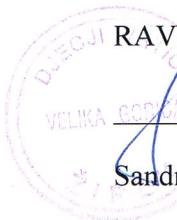
- Inicirala rad organa upravljanja Upravnog vijeća, sudjelovala u izradi općih akata
- Pratila zakonitost odluka Upravnog vijeća i uredno provođenje istih

DRUŠTVENA SREDINA

Suradnja s društvenom sredinom realizirala se kroz:

- Suradnju sa stručnim institucijama na razini Grada Velike Gorice i Republike Hrvatske, Ministarstvom znanosti i obrazovanja, Agencijom za odgoj i obrazovanje u svrhu unapređivanja organizacije rada i procesa odgoja i obrazovanja, te zdravstvene zaštite
- Organizirano sudjelovanje na raznim manifestacijama Grada Velike Gorice
- Suradnja sa ustanovama na razini Grada Velike Gorice: dječjim vrtićima, osnovnim školama, Domom zdravlja, Upravnim odjelom za predškolski odgoj, školstvo i šport, Policijskom postajom, Vatrogasnom zajednicom, Centrom za socijalnu skrb, Crvenim križem, vjerskim zajednicama, Sanitarnom inspekциjom, Zavodom za zaštitu zdravlja Grada Zagreba, Pučkim otvorenim učilištem, Dječjom knjižnicom, Turističkom zajednicom, HZJZ, Osiguravajućim kućama, roditeljima itd.

Na temelju članka 42. Statuta Dječjeg vrtića Žirek Velika Gorica, ravnatelj Dječjeg vrtića Žirek dana 30. kolovoza 2022. godine podnosi Odgojiteljskom vijeću Dječjeg vrtića Žirek, Izvješće o godišnjoj realizaciji plana i programa rada Dječjeg vrtića Žirek za pedagošku 2021./2022. godinu.

RAVNATELJICA:

 Sandra Crnić

Upravno vijeće Dječjeg vrtića Žirek na 44. sjednici održanoj 31. kolovoza 2022. godine, usvojilo je ovo Izvješće o godišnjoj realizaciji plana i programa rada Dječjeg vrtića Žirek za pedagošku 2021./2022. godinu.

PREDSEDNIK UPRAVNOG VIJEĆA

Tomislav Brebrić